

Морфологија француског језика 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Уписан 1. семестар основних студија

Циљ предмета

Теоријско и практично упознавање са глаголом, рекцијом глагола и глаголским временима у француском језику.

Исход предмета

Студенти владају глаголом и глаголским временима и оспособљени су да их користе за комуникацију на плану говорног и писаног језика.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дефиниција глагола. Глагол као морфолошка категорија и као конституент глаголске синтагме; равнање других реченичних елемената према глаголу. Детерминант глагола: лице, број, начин, време, аспект, дијатеза. Рекција глагола: транзитивност и интранзитивност. Копулативни глаголи, помоћни глаголи, модални глаголи, униперсонални глаголи, симетрични глаголи, повратни глаголи. Коњугација: традиционална оријентација према инфинитиву (три коњугације) и оријентација према броју глаголских основа (осам коњугација).

Глаголски начин: индикатив, сибжонктив, кондиционал, императив, инфинитив, партицип. Индикатив – времена индикатива: *présent, futur simple, futur antérieur, imparfait, passé composé, plus-que-parfait, passé simple, passé antérieur, futur du passé, futur antérieur du passé.*

Морфологија личних заменица.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Граматичке вежбе (говорне и писане) које прате теоријску наставу и имају за циљ примену стечених знања из морфологије француског језика.

Литература

Vlahović, Lj., Gudurić, S. (2012). *Éléments de morphosyntaxe de la langue française, I. Le verbe*, Novi Sad, Filozofski fakultet.

Grammaire du français, Cours de civilisation française de la Sorbonne, Hachette, Paris, 1991.

Bescherelle : L'Art de conjuguer, Hatier, Paris, 1991.

Riegel, M, Pellat, J.-CH, Rioul, R. (1994). *Grammaire méthodique du français*. Paris : P.U.F.

Dubois, J. (1965). *Grammaire structurale du français : nom et pronom*. Paris : Larousse.

Dubois, J. (1967). *Grammaire structurale du français : le verbe*. Paris : Larousse.

Wagner, R.L., Pinchon, J. (1962). *Grammaire du français classique et moderne*. Paris : Hachette.

Grevisse, M. et Goosse, A. (1995). *Nouvelle grammaire française*. Bruxelles : De Boeck. 3e éd.

Студијски програм: ОАС Француски језик и књижевност са другим романским језиком и културом			
Назив предмета: Методика наставе француског језика			
Наставник: доц. др Наташа Радусин-Бардић, др Ивана Вилић, др Вања Манић-Матић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписана IV година студија			
Циљ предмета Стицање основних знања о различитим методама и приступима у настави страних језика уопште и посебно француског као страног језика, са посебним освртом на савремене тенденције. Припрема за самостално извођење наставе кроз упознавање са општим принципима организације и израде плана часа.			
Исход предмета Студенти владају различитим методама и стратегијама учења и подучавања рецептивних и продуктивних језичких вештина у контексту наставе француског као страног језика и упознати су с основним принципима успешног планирања и извођења наставног часа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Методика наставе француског као страног језика: дефиниција предмета и основна терминологија. Циљеви и задаци наставе француског као страног језика. Наука о језику и учење страног језика. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Историјски преглед основних метода у настави француског као страног језика. Комуникативни приступ настави страних језика. Језичка компетенција. Комуникативна компетенција. Невербална и вербална комуникација. Рецептивне и продуктивне језичке вештине. Акциони приступ учењу и настави страног језика. Педагошки материјал. Улога наставника. Евалуација знања страног језика и однос према грешци. <i>Практична настава:</i> Практичне вежбе планирања и израде припрема за час. Упознавање са наставним плановима и програмима, као и са уџбеницима француског као страног језика и њиховом употребом у настави. Примена савремене технологије у наставном процесу.			
Литература Bertocchi, Paola & Constanzo, Edwige (2008). <i>Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE</i> . Paris : CLE International. Boyer, Henri, Butzbach-Rivera, Michèle & Pendanx, Michèle (1990). <i>Nouvelle introduction à la didactique du français langue étrangère</i> . Paris : CLE International. <i>Cadre européen commun de référence pour les langues – Apprendre, Enseigner, Évaluer</i> (2001). Strasbourg : Conseil de l'Europe. Gaonac'h, Daniel (1991). <i>Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère</i> . Paris : Hatier/Didier. Germain, Claude (2001). <i>Évolution de l'enseignement des langues : 5000 ans d'histoire</i> . Paris : CLE International/VUEF. Puren, Christian (1988). <i>Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues</i> . Paris : Nathan – CLE International. Точанац-Миливојевић, Душанка (1997). <i>Методике у настави и учењу страног језика</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Шотра, Татјана (2010). <i>Дидактика француског као страног језика</i> . Београд: Филолошки факултет.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2 час. недељно	
		Практична настава: 1 час. недељно	
Методике извођења наставе Интерактивна предавања уз презентацију градива на пројектору и уз коришћење наставног материјала за учење француског као страног језика различитих приступа. Практична настава у виду утврђивања теоријског градива и активног односа према дидактичком материјалу који се презентује. Кратке самосталне активности студената у виду израде припрема за час.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
поена		поена	
Активност у току предавања	5	Писмени испит	70
Практична настава	5		
Колоквијум	10		
Семинар	10		

Савремени француски језик 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Уписан 1. семестар основних студија

Циљ предмета

Теоријско и практично упознавање студената са основним структурама савременог француског језика у циљу оспособљавања за комуникацију на плану говорног и писаног језика. Проширење вокабулара и распознавање разичитих регистара у језику.

Исход предмета

Студенти владају основним структурама савременог француског језика и оспособљени су да их користе за комуникацију на плану говорног и писаног кода. Вокабулар им је обogaћен и оспособљени су да распознају различите језичке регистре.

Садржај предмета

Теоријска настава

Организација просте реченице са тежиштем на организацији глаголске синтагме. Основни конституенти просте реченице. Именска и глаголска синтагма. Основне синтаксичке функције: *sujet, complément d'objet (direct et indirect), complément circonstanciel (lieu, temps, manière, but, cause, conséquence, accompagnement), attribut, apposition, complément déterminatif, prédicat*.

Употреба личних заменица.

Практична настава: Вежбе

Лекторске вежбе (умене и писане) обухватају разне видове практичне наставе у циљу оспособљавања студената за разумевање текста као и за усмено и писано изражавање. Граматичка и основна стилска анализа текста.

Литература

Vlahović, Lj., Gudurić, S. (2012). *Éléments de morphosyntaxe de la langue française, I. Le verbe*, Novi Sad, Filozofski fakultet.

Grammaire du français, Cours de civilisation française de la Sorbonne, Hachette, Paris, 1991.

Bescherelle : L'Art de conjuguer, Hatier, Paris, 1991.

Riegel, M, Pellat, J.-CH, Rioul, R. (1994). *Grammaire méthodique du français*. Paris : P.U.F.

Dubois, J. (1965). *Grammaire structurale du français : nom et pronom*. Paris : Larousse.

Dubois, J. (1967). *Grammaire structurale du français : le verbe*. Paris : Larousse.

Wagner, R.L., Pinchon, J. (1962). *Grammaire du français classique et moderne*. Paris : Hachette.

Grevisse, M. et Goosse, A. (1995). *Nouvelle grammaire française*. Bruxelles : De Boeck. 3e éd.

Фонетика с фонологијом 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписана прва година одговарајућег студијског програма

Циљ предмета: Упознавање студената са основним принципима функционисања француског прозодијског система и њихово оспособљавање за правилан изговор француске реченице.

Исход предмета: Студенти правилно изговарају ритмичке групе и правилно интонирају француску реченицу.

Садржај предмета

Предавања

Гласовни ланац, прозодијска реч, слог, глас. Ритам и ритмичка група. Примарни и секундарни акценат. Интензитетски акценат и акценат за инсистирање (афективни и дидактички). Респираторна група. Интонација француске реченице: декларативне, упитне, узвичне. Интонација уметнуте реченице. Везивање, уланчавање и елизија.

Практична настава: Вежбе

Састоји се у слушању, идентификацији и интерпретацији француских аудитивних корпуса, самосталном уобличавању говорних чинова на француском језику према датим моделима, као и оспособљавање студената да путем интонационих варијација значењски нијансирају своје исказе.

Литература

Гудурић, С. Основи фонетике с фонологијом француског језика, Завод за уџбенике, Београд, 2009.

Guduric S, Radusin N. *Phonétique et phonologie de la langue française, Cahier d'exercices*, Filozofski fakultet, Novi Sad, 2008.

Leon, P. *Prononciation du français standard. Aide-mémoire d'orthoépée à l'usage des étudiants étrangers*, Didier, Paris, 1972.

Abry, D., Chalaron, M.-L., „Les 500 exercices de phonétique“, Niveau A1/A2, Hachette FLE, Paris, 2010.

Charliac, L., Motron, A.-C., „Phonétique progressive du français avec 600 exercices“, CLE International, Paris, 1998.

Charliac, L., Motron, A.-C., „Phonétique progressive du français avec 400 exercices“, Niveau avancé, CLE International, Paris, 2006.

Martinie, B., Wachs, S., „Phonétique en dialogues“, Niveau débutant, CLE International, Paris, 2007.

Речници:

Martinet, A./Walter, W.: *Dictionnaire de la prononciation dans son usage réel* (било које издање).

Warnant, L. : *Dictionnaire de la prononciation française*, Gembloux, Duculot, 1962.

Француска књижевност средњег века и ренесансе

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета: Стицање књижевно-историјског и теоријског знања о француској књижевности средњег века и ренесансе, као основе за упознавање токова ове књижевности; увежбавање књижевне анализе, ради потпунијег сагледавања различитих књижевних поступака.

Исход предмета: Усвојени садржаји везани за развој књижевних жанрова и књижевних праваца, најзначајних писаца и дела француске књижевности средњег века ренесансе и сагледавање различитих поступака у тумачењу конкретног књижевног дела.

Садржај предмета

Теоријска настава

Преглед књижевности, књижевне врсте. Хришћански спиритуализам, епско-феудални идеализам. Јуначки спевови, *La Chanson de Roland*. Куртоазно-витешки идеализам, трубадурска лирика, антички и бретонски романи: *Le Roman de Tristan, Aucassin et Nicolette*. Алегоријска књижевност (*Le Roman de la Rose*). Грађанска лирика, роман (*Le Roman de Renard*), фаблиои. Религиозно позориште: миракули и мистерије; комично позориште (*La Farce de Maître Pathelin*). Лирика XIII-XV века, утврђене лирске форме, Villon. Хроничари и историчари.

Француска у 16. веку; италијански и верски ратови. Култура хуманизма, реформације и противреформације; ренесанса. Значајни хуманисти.

Поезија XVI века, Велики реторичари, Clément Marot, „лионска школа“ и Louise Labé. Joachim Du Bellay и Плејада, Pierre de Ronsard, Agrippa d'Aubigné. Обнова трагедије и комедије. Процват прозе у доба ренесансе. Rabelais (*Gargantua et Pantagruel*), Marguerite de Navarre (*Heptaméron*). Amyot, историјски и политички есеји, Montaigne (*Essais*).

Практична настава: Вежбе - Анализа и тумачење одабраних текстова из програма, вежбања у усменом и писменом виду.

Литература

1. Џакула, Бранко Француска књижевност 1 СБЈЕТЛОСТ – НОЛИТ, Сарајево – Београд. 1976
2. Pierre-Yves BADEL, *Introduction à la vie littéraire du Moyen-Âge* (Dunod, « Lettres Sup »).
3. Ménagier Daniel, *Introduction à la vie littéraire au XVIe siècle*, Dunod, 1997 (3e édition).
4. Владо Драшковић, *Песма о Роланду*, са уводом и коментарима, 1960. (било које издање)
5. Владо Драшковић, *Путовање Карла Великог у Јерусалим и Цариград*, критичко издање, превод, коментар, интегрални речник, Београд, 1965. (било које издање)
6. *Тристан и Изолда*, приредио Жозеф Бедје. Издања: Д. М. Павловић, Београд, 1921; Вал. Путанец, Загреб, 1951; М. Стојановић, Београд, 1954; М. Лалић, Београд, 1954.
7. Младен Лесковац, *Повест о Окасену и Николети*, (превод), Нови Сад, 1965.
8. Франсоа Рабле, *Гаргантуа, Пантагруел* и пролози осталих дела, у преводу Станислава Винавера. Изд. Изабела Константиновић, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000.
9. Маргерита Наварска, *Хептамерон*, превод Изабеле Константиновић, СКЗ, Београд, 1991. - Пролог, први дан и 2-3 новеле по избору.
10. Мишел де Монтењ, *Огледи*, превод Миле Ђорђевић, Култура, Београд, 1967. (одломци)

Француска култура 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање студента са основним одликама француске културе: државним и друштвеним устројством, културним тековинама, научним и интелектуалним развојем Француске од средњег века до Француске револуције.

Исход предмета

Усвојени садржаји из основних поставки француске културе. Познавање државног и друштвеног устројства, културних тековина, научног и интелектуалног развоја Француске до Француске револуције.

Садржај предмета

Теоријска настава

Порекло Француске. Општи поглед на Француску: географски положај, рељеф, реке, клима, природна богатства, насеља. Француска у античко доба (Галија, романизација, градска култура, галска и гало-римска уметност, најезда варвара). Општи поглед на Француску у средњем веку, развој феудалне државе. Меровиншка и каролиншка епоха. Капетовци и Валое. Крсташки ратови. Стогодишњи рат. Живот властеле, сељака и становника градова. Развој знања, науке и уметности. Француска у 16. веку; италијански и верски ратови. Друштво ренесансе. Хуманистички покрет; уметност у доба ренесансе. Успостављање јединства: Анри IV. Видови свакодневице. Француска у 17. веку. Историјске и културне прилике у Француској од смрти Анрија IV до смрти Луја XIV. Француска у доба Ришељеа. Фронда и доба Мазарена. Развој апсолутистичке монархије. Лична владавина Луја XIV. Француска академија. Салони и њихов значај. Градитељство и уметност. Свакодневни живот. Развој науке и технике. Француска у XVIII веку; Историјске и културне прилике. Владавина Луја XV и Луја XVI. Намесништва у XVIII веку. Криза друштва и избијање Револуције. Духовно стваралаштво (развој филозофије и науке, Енциклопедија, уметност) и друштвени живот (салони, кафеи и клубови).

Литература

1. Гуревич, Арон, *Категорије средњевековне културе* Нови Сад: МАТИЦА СРПСКА 1994
2. Диби Ж., *Историја приватног живота* Београд: CLIO 2001
3. Витановић, Слободан и Гордана, *Француска цивилизација* Београд: ЦЕНТАР ЗА ГЕОПОЕТИКУ 1994.
4. Chaunu, P. *La civilisation de l'Europe des Lumières*, Arthaud 1971.

Морфологија француског језика 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Уписан 2. семестар основних студија

Циљ предмета

Теоријско и практично упознавање са глаголом, рекцијом глагола и глаголским временима у француском језику.

Исход предмета

Студенти владају глаголом и глаголским временима и оспособљени су да их користе за комуникацију на плану говорног и писаног језика.

Садржај предмета

Теоријска настава

Систем времена у говорном француском језику. Слагање времена. Видске вредности француских глаголских времена. Сибжонктив: облици, значење и употреба у зависним и независним реченицама. Кондиционал: облици, значење и употреба (типови кондиционалних реченица). Императив: прост и сложен облик императива, значење и употреба. Инфинитив: морфолошке карактеристике инфинитива, синтаксичке вредности инфинитива, именска и глаголска вредност инфинитива, инфинитивна реченица, фактивне конструкције. Партицип: облици партиципа, слагање партиципа као елемента сложеног глаголског облика, положај, употреба и вредности партиципа, партиципска реченица, герундив.

Дијатеза- актив, пасив, медијум. Форма пасивних облика.

Морфологија прилога и предлога.

Практична настава: Вежбе

Граматицке вежбе (говорне и писане) које прате теоријску наставу и имају за циљ примену стечених знања из морфологије француског језика.

Литература

Гудурић, С, Влаховић, Лј. (2012). *Éléments de morphosyntaxe de la langue française, I. Le verbe*, Нови Сад, Филозофски факултет.

Grammaire du français, Cours de civilisation française de la Sorbonne, Hachette, Paris, 1991.

Bescherelle : *L'Art de conjuguer*, Hatier, Paris, 1991.

Riegel, M, Pellat, J.-CH, Rioul, R. (1994). *Grammaire méthodique du français*. Paris : P.U.F.

Dubois, J. (1965). *Grammaire structurale du français : nom et pronom*. Paris : Larousse.

Dubois, J. (1967). *Grammaire structurale du français : le verbe*. Paris : Larousse.

Wagner, R.L., Pinchon, J. (1962). *Grammaire du français classique et moderne*. Paris : Hachette.

Grevisse, M. et Goosse, A. (1995). *Nouvelle grammaire française*. Bruxelles : De Boeck. 3e éd.

Савремени француски језик 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Уписан 2. семестар основних академских студија на студијском програму Романистика

Циљ предмета

Теоријско и практично упознавање студената са основним структурама савременог француског језика у циљу оспособљавања за комуникацију на плану говорног и писаног језика. Проширење вокабулара и распознавање разичитих регистара у језику.

Исход предмета

Студенти владају основним структурама савременог француског језика и оспособљени су да их користе за комуникацију на плану говорног и писаног кода. Вокабулар им је обogaћен и оспособљени су да распознају различите језичке регистре.

Садржај предмета

Теоријска настава

Проширење знања о организацији просте реченице и посебно глаголске синтагме. Везаност функције за синтаксичку позицију, успостављање синтаксичке повезаности између синтагми које носе различите функције (путем препозиције). Ред речи у реченици.

Употреба прилога и предлога.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Лекторске вежбе (усмене и писане) обухватају разне видове практичне наставе у циљу оспособљавања студената за разумевање текста као и за усмено и писано изражавање. Граматичка и основна стилска анализа текста.

Литература

Влаховић, Љ., Гудурић, С. (2012). *Éléments de morphosyntaxe de la langue française, I. Le verbe*, Нови Сад, Филозофски факултет.

Grammaire du français, Cours de civilisation française de la Sorbonne, Hachette, Paris, 1991.

Bescherelle : L'Art de conjuguer, Hatier, Paris, 1991.

Riegel, M, Pellat, J.-CH, Rioul, R. (1994). *Grammaire méthodique du français*. Paris : P.U.F.

Dubois, J. (1965). *Grammaire structurale du français : nom et pronom*. Paris : Larousse.

Dubois, J. (1967). *Grammaire structurale du français : le verbe*. Paris : Larousse.

Wagner, R.L., Pinchon, J. (1962). *Grammaire du français classique et moderne*. Paris : Hachette.

Grevisse, M. et Goosse, A. (1995). *Nouvelle grammaire française*. Bruxelles : De Boeck. 3e éd.

Фонетика с фонологијом 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан и положен предмет Фонетика с фонологијом француског језика I

Циљ предмета: Упознавање студената са начелима функционисања француског гласовног система и њихово оспособљавање за правилан изговор француских гласова и њихово бележење.

Исход предмета: Студенти правилно изговарају све француске гласове, владају француским правописом и системом АПИ знакова.

Садржај предмета

Предавања

Француски вокали, полувокали и сугласници – изговор, ортографија и транскрипција. Дужина вокала у француском. Комплементарна дистрибуција.

Практична настава

Путем фонетских фежбања студенти усавршавају изговор стандардног француског језика како на гласовном, тако и на прозодијском нивоу. Вежбе се састоје у слушању и интерпретацији француских корпуса, као и у самосталном уобличавању говорних чинова на француском језику.

Литература

Гудурић, С. Основи фонетике с фонологијом француског језика, Завод за уџбенике, Београд, 2009.

Guduric S, Radusin N. *Phonétique et phonologie de la langue française, Cahier d'exercices*, Filozofski fakultet, Novi Sad, 2008

Leon, P. *Prononciation du français standard. Aide-mémoire d'orthoépie à l'usage des étudiants étrangers*, Didier, Paris, 1972.

Abry, D., Chalaron, M.-L., „Les 500 exercices de phonétique“, Niveau A1/A2, Hachette FLE, Paris, 2010.

Charliac, L., Motron, A.-C., „Phonétique progressive du français avec 600 exercices“, CLE International, Paris, 1998.

Charliac, L., Motron, A.-C., „Phonétique progressive du français avec 400 exercices“, Niveau avancé, CLE International, Paris, 2006.

Martinie, B., Wachs, S., „Phonétique en dialogues“, Niveau débutant, CLE International, Paris, 2007.

Речници:

Martinet, A./Walter, W.: *Dictionnaire de la prononciation dans son usage réel* (било које издање).

Warnant, L. : *Dictionnaire de la prononciation française*, Gembloux, Duculot, 1962.

Француска књижевност XVII и XVIII века

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Упознавање са главним токовима француске књижевности XVII и XVIII века, као и са делима најзначајнијих писаца.

Исход предмета

Овладавање књижевно-историјским знањем из француске књижевности XVII и XVIII века, оспособљеност за књижевну анализу и тумачење књижевних дела из поменутог периода.

Садржај предмета

Теоријска настава

Малерб и његови ученици (Maynard, Racan). Барок (Régnier, Théophile de Viau, Saint-Amant, Tristan l'Hermite). Прециозност (поезија: Voiture; роман: Honoré d'Urfé, Mlle de Scudéry): Бурлеска (Cyrano de Bergerac). Слободна мисао. Јансенизам (Pascal). Рационализам (Descartes). Доктрина класицизма (Boileau). Позориште: период пре Корнеја; трагедија (P. Corneille, Racine); комедија (Molière). Басна (La Fontaine). Роман (Mme de La Fayette). Моралисти (La Rochefoucauld, La Bruyère).

Криза друштва XVIII века. Развој научне и критичке мисли (Fénelon, Fontenelle, Bayle). Појам просвећености. Класицизам XVIII века. Сукоб "стarih" и "модерних". Мемоари (Saint-Simon). Енциклопедисти. Развој позоришта: Опадање класичне трагедије. Друштвена и психолошка комедија (Marivaux, Lesage, Beaumarchais); Дидро и позориште. Филозофска мисао и дело (Montesquieu, Voltaire, Rousseau). Русоизам (Bernardin de Saint-Pierre). Поезија (Chénier). Књижевност уочи револуције.

Практична настава: Вежбе Тумачење одабраних текстова из програма.

Литература

1. Џакула, Бранко (ур.) *Француска књижевност 1 и 2* Свјетлост – Нолит, Сарајево – Београд. 1976 и 1982.
2. Mauzi R. (ss la direction de) *Précis de littérature française du XVIIIe siècle*, PUF, 1990.
3. J. Mesnard, *Précis de littérature française au XVIIIe siècle*, Paris, PUF, 1990.
4. Слободан Витановић *Поетика Николе Боалоа и француски класицизам*, Филолошки факултет, Београд 1968.
4. Chaunu, P. *La civilisation de l'Europe des Lumières*, Arthaud 1971.

Поред овога списка, студенти имају обавезну лектуру, а на првом часу добијају списак текстова за рад на вежбама.

Француска култура 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Упознавање студената са основним одликама француске културе: државном и друштвеном структуром, културним тековинама, научним и интелектуалним развојем Француске у XIX и XX веку.

Исход предмета

Познавање француске културе XIX и XX века као оквира у којем се развијају језик и књижевност, њено место и значај у Европи и свету.

Садржај предмета

Теоријска настава

Француска револуција и њене последице.

Француска у XIX веку: Наполеоново царство, доба рестаурације, Јулска монархија. Револуција 1848. Развој науке и индустрије.

Друго царство и Париска комуна. III република, Драјфусова афера. Духовно стваралаштво (уметност) и друштвени живот. Француска у XX веку: историјска и политичка збивања у Француској пре I светског рата (одједи Драјфусове афере, одвајање цркве од државе, школство). Друштвена и културна збивања у истом периоду (La Belle Époque, књижевни салони, нови правци у уметности, филм). I светски рат. Историјска и политичка збивања између I и II светског рата; друштвене и културне промене после I светског рата. II светски рат, историјска и политичка збивања после II светског рата (IV и V република, осамостаљивање колонија, студентски немири 1968); друштвене и културне промене у том периоду (развој науке и технологије, мас-медија, развој егзистенцијалистичке филозофије). Савремена Француска, развој Европске уније.

Литература

1, Miquel, Pierre, *Histoire de la France* I et II Paris: Fayard 1976.

2, Gunten, B. de. Martin A. Niogret M, *Les institutions de la France Ve République* Paris: Nathan 2000.

3, Nora, Pierre et all, *Les lieux de mémoire*, (extraits) Paris: Gallimard 1984.

4, Витановић, Слободан и Гордана *Француска цивилизација* Београд: ЦЕНТАР ЗА ГЕОПОЕТИКУ 1994.

Морфосинтакса француског језика 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Положен испит Морфологија француског језика 2

Циљ предмета

Упознавање студената са морфолошким и синтаксичким карактеристикама именица и именичких синтагми, придева и придевских синтагми у француском језику.

Исход предмета

Познавање морфолошких и синтаксичких карактеристика именица и именичких синтагми, придева и придевских синтагми у француском језику и примена стечених знања у усменој и писаној комуникацији.

Садржај предмета

Теоријска настава

Категорија рода и броја именица. Врсте и функције именица. Именица као сегмент номиналне синтагме. Морфолошке одлике придева. Врсте и функције придева. Место придева. Компарација.

Практична настава

Граматичке вежбе: примена, утврђивање и проширивање знања стеченог у оквиру теоријске наставе о именицама и придевима у француском језику.

Литература

1. Grevisse, Maurice (1993). Le bon usage : grammaire française. Paris : Duculot.
2. Grevisse, Maurice (1974). Précis de grammaire française. Paris : Duculot.
3. Dubois, Jean, Lagane, René (2010). Grammaire. Paris : Larousse.
4. Dictionnaire des difficultés de la langue française (1971). Paris: Larousse.

Савремени француски језик 3

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Савремени француски језик 2

Циљ предмета

Савладавање морфолошких и синтаксичких особина именских речи. Оспособљавање студената за једноставнију писмену и усмену комуникацију и самостално изражавање.

Исход предмета

Студенти су оспособљени за једноставнију писмену и усмену комуникацију и самостално изражавање.

Садржај предмета

Теоријска настава

Писмено изражавање. Усмено изражавање. Разумевање текста. Развијање говорних вештина.

Практична настава: Вежбе

Вежбе за развој вокабулара. Вежбе слушања. Писање краћих текстова. Усмена комуникација.

Литература

Abbadie, Chovelon, Morsel (2007). L'Expression française écrite et orale, Grenoble: PUG.

Bara, Bonvallet, Rodier (2011). Écritures créatives, PUG.

Corbo Zbinden, Isabelle (2008). Caroussel le monde francophone. Modern Languages, Italie.

Fanara, Nielfi, (2008). Réseaux dans la civilisation française et francophone, Modern Languages, Italie.

Grand-Clément, Odile (2007). Civilisation en dialogues – niveau débutant, Paris: CLE International.

Grevisse, Maurice (1993). Le bon usage : grammaire française. Paris : Duculot.

Leroy-Miquel, Claire (1997). Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices, Paris: CLE International.

Poisson-Quinton, Mimran (2006). Expression écrite - niveau 3, Paris: CLE International.

Poisson-Quinton, Mimran (2006). Expression écrite - niveau 2, Paris: CLE International.

Ulm, Hingue (2005). Dites-moi un peu, Grenoble: Presses universitaires de Grenoble.

Технике превођења 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Савремени француски језик 1, Савремени француски језик 2

Циљ предмета

Упознати студенте са различитим врстама текстова и техникама превођења.

Исход предмета

Студенти су оспособљени за превођење једноставнијих књижевних и других текстова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дефиниција превођења. Фактори који утичу на превођење. Врсте текстова. Анализа текста за превођење. Дослован и слободан превод. Појам и нивои еквиваленције. Јединица превођења. Процес превођења. Преводилачке технике. Превођење лексике. Лажни пријатељи. Стручна терминологија. Употреба речника, приручника и електронских извора.

Практична настава: Вежбе

Превођење једноставнијих стручних и књижевних текстова. Анализа превода. Дискусија.

Литература

Baker, Mona (2011). In Other Words. A Coursebook on Translation. Routledge.

Lederer, Marianne (1994). La traduction aujourd'hui. Paris: Hachette.

Krstić, Nenad (2008). Francuski i srpski u kontaktu. Sremski Karlovci-Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Newmark, Peter (1995). A Textbook of Translation. Phoenix ELT, Hemel Hempstead Hertfordshire.

Nord, Christiane (2005). Text Analysis in Translation. Amsterdam-New York: Rodopi.

Seleskovitch, Lederer (2001). Interpréter pour traduire. Paris: Didier Erudition.

Француска књижевност романтизма

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: нема

Циљ предмета

Књижевно-историјско и књижевно-теоријско познавање француске књижевности романтизма и претеча реализма, односно, прве половине XIX века, књижевних праваца и школа и значајних аутора тог периода. Упознавање са методама књижевне анализе; семинарски рад као први покушај научног рада.

Исход предмета

Познавање жанровског система француске књижевности романтизма и репрезентативних дела и писаца унутар најзначајнијих жанрова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријска настава:

Претече романтизма (Mme de Staël, В. Constant, Chateaubriand). Порекло романтизма, манифести. Књижевни жанрови епохе романтизма: поезија, роман и приповетка, драма. Романтичарска поезија: лирска, епска, сатирична поезија. (Hugo, Lamartine, Vigny, Musset) Историјски, социјални, фантастични роман и приповетка (Hugo, G. Sand, Mérimée, Dumas). Главни представници романтичарске драме (Hugo, Musset, Vigny). Претече реализма: Balzac, Stendhal.

Практична настава: Вежбе

Анализа и тумачење одабраних текстова и дела из програма.

Литература

Група аутора - уредник

- 1, Џакула, Бранко *Француска књижевност 2* Београд-Сарајево: Нолит-Свјетлост 1982.
- 2, Lagarde, A. Michard *Littérature française XIXe siècle*, Paris: Bordas 1987.
3. Max Milner, Claude Pichois, *Histoire de la littérature française. De Chateaubriand à Baudelaire*, Garnier Flammarion, 1996.
4. Madeleine Ambrière dir., *Précis de littérature française du XIXe*, PUF, 1990.

Поред овога списка, студенти добијају на почетку списак лектире.

Морфосинтакса француског језика 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Положен испит Морфосинтакса француског језика 1

Циљ предмета

Упознавање студената са морфолошким и синтаксичким карактеристикама детерминатива и заменица у француском језику, као и предлозима уз именице и именичке синтагме.

Исход предмета

Познавање морфолошких и синтаксичких карактеристика детерминатива, заменица и предлога уз именице и именичке синтагме у француском језику и примена стечених знања у усменој и писаној комуникацији.

Садржај предмета

Теоријска настава

Детерминативи: класификација, морфолошке и синтаксичке карактеристике (article défini, article indéfini, article partitif, article contracté); присвојни, показни, упитни и неодређени детерминативи; бројеви (прости и редни). Инкомпатибилност неких детерминатива са другим детерминативима. Изостављање детерминатива.

Заменице: класификација, морфолошке и синтаксичке карактеристике: личне (ненаглашене и наглашене), показне, присвојне, упитне, односне и неодређене заменице. Прилошке заменице en и y.

Предлози: употреба предлога уз именице и именичке синтагме.

Практична настава

Граматичке вежбе: примена, утврђивање и проширивање знања стеченог у оквиру теоријске наставе о детерминативима, заменицама и предлозима.

Литература

1. Grevisse, Maurice (1993). Le bon usage : grammaire française. Paris : Duculot.
2. Grevisse, Maurice (1974). Précis de grammaire française. Paris : Duculot.
3. Dubois, Jean, Lagane, René (2010). Grammaire. Paris : Larousse.
4. Dictionnaire des difficultés de la langue française (1971). Paris: Larousse.

Савремени француски језик 4

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Савремени француски језик 3

Циљ предмета

Савладавање, морфолошких и синтаксичких особина именских речи. Оспособљавање студената напреднију писмену и усмену комуникацију и самостално изражавање.

Исход предмета

Студенти су оспособљени за једноставнију писмену и усмену комуникацију и самостално изражавање.

Садржај предмета

Теоријска настава

Писмено изражавање. Усмено изражавање. Разумевање текста. Развијање говорних вештина.

Практична настава: Вежбе

Вежбе за развој вокабулара. Вежбе слушања. Писање краћих текстова. Усмена комуникација. Диктат.

Литература

Abbadie, Chovelon, Morsel (2007). L'Expression française écrite et orale, Grenoble: PUG.

Bara, Bonvallet, Rodier (2011). Écritures créatives, PUG.

Corbo Zbinden, Isabelle (2008). Caroussel le monde francophone. Modern Languages, Italie.

Fanara, Nielfi, (2008). Réseaux dans la civilisation française et francophone, Modern Languages, Italie.

Grand-Clément, Odile (2007). Civilisation en dialogues – niveau débutant, Paris: CLE International.

Grevisse, Maurice (1993). Le bon usage : grammaire française. Paris : Duculot.

Leroy-Miquel, Claire (1997). Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices, Paris: CLE International.

Poisson-Quinton, Mimran (2006). Expression écrite - niveau 3, Paris: CLE International.

Poisson-Quinton, Mimran (2006). Expression écrite - niveau 2, Paris: CLE International.

Ulm, Hingue (2005). Dites-moi un peu, Grenoble: Presses universitaires de Grenoble.

Технике превођења 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит Технике превођења 1

Циљ предмета

Продубити и употпунити стечена знања студената везана за технике превођења различитих врста текста.

Исход предмета

Студенти су оспособљени за превођење једноставнијих књижевних и других текстова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Синтаксичка нееквивалентност. Значај контекста. Интерпункција. Превођење књижевних текстова. Пишчев идиолект. Етноцентризам. Превођење културе. „Непреводиве“ речи. Превођење метафора и неологизама. Превођење звучних ефеката. Преношење личних имена. Превођење наслова. Дијалектизми и жаргон. Преводиочева белешка, поговор, предговор.

Практична настава: Вежбе

Превођење једноставнијих стручних и књижевних текстова. Анализа превода. Дискусија.

Литература

Baker, Mona (2011). In Other Words. A Coursebook on Translation. Routledge.

Lederer, Marianne (1994). La traduction aujourd'hui. Paris: Hachette.

Krstić, Nenad (2008). Francuski i srpski u kontaktu. Sremski Karlovci-Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Newmark, Peter (1995). A Textbook of Translation. Phoenix ELT, Hemel Hempstead Hertfordshire.

Nord, Christiane (2005). Text Analysis in Translation. Amsterdam-New York: Rodopi.

Seleskovitch, Lederer (2001). Interpréter pour traduire. Paris: Didier Erudition.

Француска књижевност реализма и симболизма

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: нема

Циљ предмета

Књижевно-историјско и књижевно-теоријско познавање француске књижевности реализма и натурализма, и значајних аутора тог периода. Овладавање знањима о кључним поетичким и жанровским одликама француског реализма и натурализма. Књижевно-историјско и књижевно-теоријско познавање француске поезије друге половине XIX века, књижевних праваца и школа и значајних аутора тог периода. Даље упознавање са методама књижевне анализе.

Исход предмета

Познавање најзначајнијих стваралаца и дела, поетичких, жанровских и књижевноисторијских особености француског реализма, натурализма, ларпурлара и симболизма.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основна обележја француске књижевности у раздобљу реализма: однос према књижевној традицији, главни књижевни жанрови (приповетка и роман).

Позитивизам и реализам (Champfleury, Flaubert). Maupassant, Zola и натурализам.

Теорија «уметности ради уметности». Théophile Gautier. Parnas. Leconte de Lisle. Претече нових струја у поезији: Gérard de Nerval. Lautréamont. Baudelaire. Verlaine, Rimbaud. Симболизам: Mallarmé.

Практична настава: Вежбе

Анализа и тумачење одабраних текстова и дела из програма.

Литература

1. Група аутора – ур. Џакула, Б. *Француска књижевност 3/1*, Београд-Сарајево: Нолит-Свјетлост 1981
2. Lagarde, A. Michard L, *Littérature française XIXe siècle*, Paris: Bordas 1987
3. Decaudin Michel, Leuwers Daniel, *Histoire de la littérature française de Zola à Apollinaire, 1869-1920*, Garnier Flammarion 1996.
4. Michel Raimond, *Le Roman depuis la Révolution*, Paris, A. Colin, Collection U, 1967.
5. Raymond Marcel, *De Baudelaire au surréalisme*, 1983.

Поред овога списка, студенти имају обавезну лектуру.

Синтакса савременог француског језика 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Положен предмет Морфосинтакса француског језика 2

Циљ предмета: Упознавање студената са синтаксичким законитостима функционисања француске сложене реченице и њихово оспособљавање за виши ниво говорне и писане комуникације.

Исход предмета: Студенти правилно организују француску сложену реченицу примењујући поступке координације, јукстапозиције и субординације, са тежиштем на односима између независних реченица, односно на зависним релативним и комплетивним клаузама.

Садржај предмета

Предавања

Основне и проширене реченичне структуре. Phrase et proposition. Паратакса и хипотакса. Координација и јукстапозиција. Везници за координацију. Субординација. Конектори за субординацију. Зависне реченице и њихова подела. Релативне и зависне реченице уведене са *que* (комплетивне).

Практична настава

Граматицке вежбе прате теоријска предавања и имају за циљ примену стеченог знања о сложеној реченици, као и обнављање стечених знања о синтагмама и њиховим сегментима као деловима реченице.

Лекторске вежбе имају за циљ синтетизовање стечених знања и њихову примену у разним видовима усменог и писменог изражавања, као и ширење знања о француској култури.

Литература

Točanaš, D. *Syntaxe de la phrase française*, Zavod za udžbenike, Beograd, 2006.

De Boeck, *La phrase complexe. Les subordinations*, Duculot, Bruxelles, 2002.

Riegel, M. (et.al.): *Grammaire méthodique du français*, Quadriga/PUF, Paris, 1994

Wagner, R.L./ Pinchon, J. : *Grammaire du français classique et moderne* (bilo koje izdanje)

Grevisse, M.: *Le bon usage* (било које издање)

Delatour, Y. et al., *Grammaire du français. Cours de Civilisation française de la Sorbonne*, Hachette F.L.E., Paris, 1991)

Delatour, Y. et al., *Exerçons-nous. Grammaire. Cours de Civilisation française de la Sorbonne, 350 exercices, Niveau supérieur II*, Hachette F.L.E., Paris, 1991

Дидактика превођења 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит Технике превођења 2

Циљ предмета

Стицање основних дидактичких знања специфичних за наставу превођења и развијање критичког мишљења студената.

Исход предмета

Студент поседује основне дидактичке компетенције специфичне за наставу превођења, има развијено критичко мишљење, оспособљен је за евалуацију и самоевалуацију.

Садржај предмета

Теоријска настава

Дидактика превођења. Циљ и задаци наставе превођења. Методе у настави превођења. Превођење на матерњи језик. Превођење на страни језик. Улога трећег језика у превођењу. Школски превод и професионални превод (особине, сврха). Превођење изолованих реченица. Превођење текста. Прилагођени текст и аутентични текст. Превођење смисла и превођење речи. Значај опште културе и информисаности за превођење и наставу превођења.

Практична настава: Вежбе

Одабир и превођење текстова. Анализа превода. Евалуација и самоевалуација.

Литература

- Bogucki, Łukasz (2010). Teaching translation and interpreting: challenges and practices. Cambridge: Cambridge scholars publisher.
- Delisle, Jean, Lee-Jahnke, Hannelore (1998). Enseignement de la traduction et traduction dans l'enseignement. University of Ottawa Press.
- Durieux, Christine (2010). Fondement didactique de la traduction technique, La Maison du dictionnaire.
- Newmark, Peter (1995). A Textbook of Translation. Phoenix ELT, Hemel Hempstead Hertfordshire.
- Plassard, Eddie (2007). Lire pour traduire. Presses de la Sorbonne Nouvelle.
- Scarpa, Federica (2010). La traduction spécialisée : une approche professionnelle à l'enseignement de la traduction. Ottawa : les Presses de l'université d'Ottawa
- Seleskovitch, Lederer (2001). Interpréter pour traduire. Paris: Didier Erudition.

Француска књижевност прве половине XX века

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање француске књижевности прве половине XX века, од постсимболизма до периода након Другог светског рата. Упознавање са делима најзначајнијих писаца тог периода.

Исход предмета

Стицање књижевно-историјског и теоријског знања из француске књижевности прве половине XX века, као основе за упознавање даљих токова ове књижевности. Увежбавање књижевне анализе, ради потпунијег сагледавања различитих књижевних поступака.

Садржај предмета

Друштвене и културне промене у првој половини XX века. Утицај Бергсоновог и Фројдовог учења на књижевност. Период пре Првог светског рата: поезија (Жам, Аполинер, Пеги, Клодел), позориште (Жари, Клодел), роман (Франс, Ролан, Ален-Фурније). Претече и писци надреализма (Бретон, Арагон, Елијар). Преглед развоја романа у првој половини XX века. Роман-река. Међуратно позориште (Жироду, Кокто). Разноликост поетског израза и инспирације (Валери, Реверди, Сен Џон Перс, Мишо). Позориште након 1940 (Ануј, Монтерлан). Егзистенцијализам и филозофија апсурда (Ками, Сартр). Књижевност у доба Покрета отпора.

Практична настава: Вежбе. Припрема за израду семинарских радова на теме из програма. Дискусија о семинарским радовима

Литература

1. Група аутора, гл. ур. Б. Џакула, Француска књижевност, 3/1 и 3/2, Свјетлост, Сарајево – Нолит, Београд 1981.
2. M. Lagarde, L. Michard, Le XXe siècle, Bordas, Paris 1998.
3. Grupa autora, gl. ur. G. Vidan, Povjest svjetske književnosti, 3, Mladost, Zagreb 1982.

Поред овога списка, студенти имају обавезну лектуру, а на првом часу добијају списак текстова за рад на вежбама.

Лексикологија 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Изучавање лексичко-семантичке структуре француског језика са синхронијског и дијахронијског становиштва.

Исход предмета

Познавање лексичко-семантичке структуре француског језика са синхронијског и дијахронијског становиштва.

Садржај предмета

Теоријска настава

Предмет лексикологије и лексикографије. Латински фонд, дублети, галски фонд, грчке речи. Феномен позајмљивања. Речи и морфеми. Афиксална деривација (суфиксална деривација, префиксална деривација). Неафиксална деривација (конверзија, скраћивање речи, сливенице, скраћенице). Композиција (формална обележја, морфосинтаксичка обележја, семантичка обележја). Идиоматски изрази.

Практична настава

Примена, утврђивање и проширивање знања стеченог у оквиру теоријске наставе о лексичко-семантичкој структури француског језика.

Литература

1. Grevisse, Maurice (1993). *Le bon usage : grammaire française*. Paris : Duculot.
2. Mitterand, Henri (1963). *Les mots français*. Paris: PUF.
3. Поповић, Михаило (2009). *Лексичка структура француског језика*. Београд: Завод за уџбенике.
4. Walter, Henriette (1997). *L'aventure des mots français venus d'ailleurs*. Paris : Librairie Générale Française

Хиспанска култура 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање студената са настанком хиспанске цивилизације као производа специфичних историјских и друштвених збивања. Студенти ће упознати историјске, друштвене и културне околности које су условиле стварање специфичног културног контекста Шпаније, шпанског језика, књижевности и уметности.

Исход предмета

Након савладаног курса студент стиче основна сазнања о настанку хиспанске цивилизације, првим књижевним делима, као и институцијама система у Шпанији.

Садржај предмета

Теоријска настава

Хиспанија: народи Иберијског полуострва. Римска Хиспанија, визиготска Хиспанија. Муслиманска Шпанија, хришћанска Шпанија. Религије Хиспаније. Биографија шпанског језика. Алфонсо X. Средњи век. Лирска и епска поезија. *Песма о Сиду*. Хуан Руис: *Libro de buen amor*. Фернандо де Рохас: *Селестина*. Ренесанса. Католички краљеви. Инквизиција. Откриће и освајање новог света. Народна књижевност, *Ласариљо де Тормес*, Света Тереза. Витешки романи. *Дон Кихот*. Уметност Хиспаније.

Практична настава:

Провера усвојених теоријских знања, израда задатака који прате програм теоријске наставе.

Литература

Самарџић, Никола (2003). *Историја Шпаније*. Београд: Плато.

Алварес, Фе Бахо (2003). *Историја Шпаније*. Београд: Clío.

Абељан, Хосе Луис (2008). *Историја шпанске мисли*. Сремски Карловци-Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

Lorenzo, Rocío Barros (2006). *Curso de literatura: español lengua extranjera*. Madrid: Edelsa.

Павловић-Самуровић, Љиљана, Далибор Солдатић (1985). *Шпанска књижевност 1*. Сарајево: Свјетлост, Београд: Нолит.

Песма о Сиду. Са шпанског препевао Љубомир Б. Ристановић. Нови Сад: Будућност. Београд : ЛАПИС, 1995.

Сервантес, Мигел де (1976) *Дон Кихот*. Превео Ђорђе Поповић. Београд: Просвета.

Маесту, Рамиро де (2011). *Дон Хуан, Дон Кихот и Селестина: есеји испуњени симпатијом*. Сремски Карловци-Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

Синтакса савременог француског језика 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Положен предмет Синтакса савременог француског језика 1

Циљ предмета: Упознавање студената са синтаксичким законитостима функционисања осталих типова француских зависних реченица: интерогативне, адвербијалне, инфинитивне и партиципске.

Исход предмета: Студенти правилно организују зависне интерогативне, адвербијалне, инфинитивне и партиципске реченице у усменом и писменом изражавању.

Садржај предмета

Предавања

Зависна интерогативна реченица. Зависне адевербијалне реченице: темпоралне, узрочне, последичне, финалне, кондиционалне, компаративне, концесивне и опозитивне. Инфинитивна и партиципска реченица.

Практична настава

Граматицке вежбе прате теоријска предавања и имају за циљ примену стеченог знања о свим типовима зависних реченица, као и о могућностима за њихову трансформацију.

Лекторске вежбе имају за циљ синтетизовање стечених знања и њихову примену у разним видовима усменог и писменог изражавања, као и ширење знања о француској култури.

Литература

Točanaš, D. *Syntaxe de la phrase française*, Zavod za udžbenike, Beograd, 2006.

De Boeck, *La phrase complexe. Les subordinations*, Duculot, Bruxelles, 2002.

Riegel, M. (et.all.): *Grammaire méthodique du français*, Quadrige/PUF, Paris, 1994

Wagner, R.L./ Pinchon, J. : *Grammaire du français classique et moderne* (bilo koje izdanje)

Grevisse, M.: *Le bon usage* (било које издање)

Delatour, Y. et al., *Grammaire du français. Cours de Civilisation française de la Sorbonne*, Hachette F.L.E., Paris, 1991)

Delatour, Y. et al., *Exerçons-nous. Grammaire. Cours de Civilisation française de la Sorbonne, 350 exercices, Niveau supérieur II*, Hachette F.L.E., Paris, 1991

Дидактика превођења 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен испит из предмета Дидактика превођења 1

Циљ предмета

Проширивање стечених дидактичких знања специфичних за наставу превођења и развијање критичког мишљења студената.

Исход предмета

Студент поседује шире дидактичке компетенције специфичне за наставу превођења, има развијен критички став, оспособљен је за евалуацију и самоевалуацију.

Садржај предмета

Теоријска настава

Формирање става према превођењу. Прихватање одређеног приступа превођењу. Значај праксе у настави превођења. Планирање наставе. Критеријуми за одабир текстова. Анализа и евалуација превода. Свест о одговорности и страх од грешке. Распон „прихватљивости“ превода. Употреба речника. Мотивисање и подстицање креативности.

Практична настава:Вежбе

Одабир и превођење текстова. Анализа превода. Евалуација и самоевалуација. Симулирана настава.

Литература

Bogucki, Łukasz (2010). Teaching translation and interpreting: challenges and practices. Cambridge : Cambridge scholars publisher.

Delisle, Jean, Lee-Jahnke, Hannelore (1998). Enseignement de la traduction et traduction dans l'enseignement. University of Ottawa Press.

Durieux, Christine (2010). Fondement didactique de la traduction technique, La Maison du dictionnaire.

Newmark, Peter (1995). A Textbook of Translation. Phoenix ELT, Hemel Hempstead Hertfordshire.

Plassard, Eddie (2007). Lire pour traduire. Presses de la Sorbonne Nouvelle.

Scarpa, Federica (2010). La traduction spécialisée : une approche professionnelle à l'enseignement de la traduction. Ottawa : les Presses de l'université d'Ottawa

Seleskovitch, Lederer (2001). Interpréter pour traduire. Paris: Didier Erudition.

Савремена француска књижевност

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање са друштвеним, политичким и културним збивањима у Француској после Другог светског рата, са савременим књижевним тенденцијама и са развојем нових изражајних средстава, као и са делима најзначајнијих писаца тог периода.

Исход предмета

Стицање књижевно-историјског и теоријског знања из најновије француске књижевности, као основе за упознавање даљих токова ове књижевности; увежбавање књижевне анализе, ради потпунијег сагледавања различитих књижевних поступака.

Садржај предмета

Теоријска настава

Друштвене и културне промене у Француској у другој половини XX века. Ратна и поратна књижевност, до данашњих дана.

Актуелне тенденције. Егзистенцијализам и апсурд, Jean-Paul Sartre, Albert Camus

Развој поезије. Ангажована поезија (Арагон, Елијар), савремене тенденције у поезији (Сипервијел, Шар).

Традиционално позориште и авангарда. Утицај филозофије егзистенцијализма. Апсурдност људске судбине. Раскид са реалистичким поставкама позоришта, са традиционалним драмским техникама, са литерарним позориштем, са ангажованом књижевношћу. Представници: Јонеско, Адамов, Бекет, Жене.

Нови роман. N. Sarraute. A. Robbe-Grillet. M. Butor. C. Simon. M. Duras. G. Pérec. Поетска транспозиција стварности : J. Gracq. Традиција историјског романа : M. Yourcenar.

Савремени писци: Michel Tournier, Patrick Modiano, Le Clézio.

Практична настава: Вежбе

Анализа и тумачење одабраних текстова из програма. Писање и представљање семинарског рада на тему из програма. Дискусија о представљеним семинарским радовима.

Литература

1. Lagarde, André et Michard, Laurent *Le XXe siècle* BORDAS, Paris 1965
2. Група аутора, гл. ур. Б. Џакула *Француска књижевност* 3/1 и 3/2 Свјетлост, Сарајево – Нолит, Београд 1981
3. Vercier, Bruno et Lacarme, Jacques *La littérature en France depuis 1968*, BORDAS, Paris 1982.

Поред овога списка, студенти имају обавезну лектуру, а на првом часу добијају списак текстова за рад на вежбама.

Лексикологија 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписана трећа година студија студијског програма Романистика

Циљ предмета:

Изучавање лексичко-семантичке структуре француског језика са сихронијског и посебно дијахронијског становиштва.

Исход предмета:

Познавање лексичко-семантичке структуре француског језика са сихронијског и посебно дијахронијског становиштва.

Садржај предмета

Теоријска настава: 2+0

Реч као језички знак. Денотација, конотација, референција. Значењски односи унутар речи: моносемија, полисемија. Значењски односи међу речима: хомонимија, паронимија, синонимија, антонимија. Промена

значења речи. Сужено, проширено и пренесено значење. Узроци промене значења речи. Општеупотребна лексика. Развој лексике. Историзми, архаизми, неологизми. Термини. Експресивна стилистичка лексика. Фразеологизми. Ономатопеје. Аббревијатуре.

Практична настава:

Литература

LITERATURA:

Guiraud, P., *La Sémantique*, Collections "Que sais-je?", Presses Universitaires de France, Paris, 1955.

Krstić, N., *Prilozi uporednoj francusko-srpskoj leksikologiji*, Zmaj, Novi Sad, 2005.

Mitterand, H., *Les mots français*, Collection "Que sais-je?", Presses Universitaires de France, Paris, 1963.

Nyrop, Kr., *Grammaire historique de la langue française*, IV *Sémantique*, Picard, Copenhague et Paris, 18 1930.

Ullmann, S., *Précis de Sémantique française*, 2e éd., Francke, Berne, 1959.

Италијанска култура 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан и положен испит из Италијанске културе I

Циљ предмета упознавање са основним токовима италијанске културе и књижевности XX века.

Исход предмета Студенти се оспособљавају за читање и разумевање текстова аутора XX века (проза и поезија).

Садржај предмета

Теоријска настава – обрађују се следећи садржаји:

Уметност: осврт на градитељство, вајарство, сликарство Италије, кроз векове до садашњих дана. Најважније појаве, стилови и личности. Италијански стваратељи у позоришту, у свету музике, у кинематографији и у домену телевизије. Читање и разумевање прозних текстова аутора представника основних праваца италијанске књижевности XX века (проза и поезија).

Литература

Основни приручник: AAVV. *Viaggio in Italia* (Testo di civiltà e cultura italiana per stranieri), Perugia (сва издања)

Додатна литература :

Ж. Ђурић, *Увод у италијанску цивилизацију*, Nikšić 1997

AAVV, *Almanacco Italia*, Istituto Geografico De Agostini (сва издања)

ATLANTE GARZANTI, *Enciclopedia geografica*, (Italia- ordinamento dello stato), Milano 2000

Г. Терић, *Историја италијанског језика*, Београд 1995

G. Ugo, *Piccola storia d'Italia*, Perugia (сва издања)

Хиспанска култура 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен испит Хиспанска култура 1

Циљ предмета

СТИЦАЊЕ основних знања о историји хиспанске културе. Бављење историјом књижевности као и повезивање са специфичним историјским и друштвеним збивањима.

Исход предмета

Након савладаног курса студент поседује основна знања о историји хиспанске културе, критичку свест о културном развоју и идентитету, повезује различите аспекте културе које уме самостално да уочава.

Садржај предмета

Теоријска настава

Планетарна монархија Филипа II. Крај великих шпанских Хабсбуга. Долазак Бурбона. Барокна књижевност: Франсиско Кеведо, Калдерон де ла Барка. Романтизам. Густаво Адолфо Бекер. Романтизам у Латинској Америци: Хосе Ернандес. Реализам и натурализам у Шпанији: Хуан Валера. Бенито Перес Галдос. Лаополдо Алас Кларин. Емилиа Пардо Басан.

Практична настава:

Провера усвојених теоријских знања, израда задатака који прате програм теоријске наставе.

Литература

Самарџић, Никола (2003). *Историја Шпаније*. Београд: Плато.

Алварес, Фе Бахо (2003). *Историја Шпаније*. Београд: Clio.

Абељан, Хосе Луис (2008). *Историја шпанске мисли*. Сремски Карловци-Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

Chamorro, César et al. (2010). *Todas las voces: curso de cultura y civilización*. Barcelona: Difusión.

Lorenzo, Rocío Barros (2006). *Curso de literatura: español lengua extranjera*. Madrid: Edelsa.

Kalderon de la Barka, Pedro (2001). *Život je san*. Prevod i pogovor Nikola Milićević. Beograd: Rad.

Kevedo, Fransisko de (1963). *Životopis lupeža*. Preveo Josip Tabak. Beograd : Rad.

Густаво Адолфо Бекер (2010). *Легенде*. Превела Снежана Јовшић. Београд : Репро-граф.

Валера, Хуан (2003). *Пепита Хименес*. Превела са шпанског и предговор написала Нина Мариновић. Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

Galdos, Benito Peres (2007). *Donja Perfekta*. Prevela sa španskog Biljana Bukvić. Beograd: Clio.

Emilija Pardo Basan (2011). *Imanje Uljoinih*. Sa španskog prevela Izabela Beljić. Pirot : Pi-press.

Синтакса и семантика савременог француског језика 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит из предмета Синтакса савременог француског језика 2

Циљ предмета:

Изучавање синтаксичке и логично-семантичке структуре реченица у француском језику, изучавање везе између лексичког и реченичног значења, као и тумачење синтаксичких функција језичких јединица и њихових међусобних односа унутар синтагми и унутар реченице. Такав приступ треба да омогући студентима да свестраније сагледавају поједине језичке појаве и функционисање граматичког система француског језика.

Исход предмета:

Познавање синтаксичке и логично-семантичке структуре реченица у француском језику и примена стечених знања у разним видовима усменог и писменог изражавања.

Садржај предмета

Теоријска настава: 2+0

Реченица: језгро и синтагме. Структурални приказ реченице - конституенти реченице. Главни и зависни реченични конституенти. Синтагма. Синтагматска конструкција. Функционална структура синтагме. Глаголски модалитети: време, визија, начин, аспект, стање. Семантичка интерпретација пасивне реченице. Рефлексивне (повратне) заменице. Распоред реченичних конституената. Слагање предиката са субјектом. Силепса. Проучавање значења. Семантичке компоненте: "лингвистичке" компоненте, "прототипске" компоненте. Семантика метафора. Семантика реченица. Однос лексичког и реченичног значења. Функције комуникације. Улога контекста и ситуације у комуникацији.

Практична настава:

Лекторске вежбе: 0+2

Циљ ових вежби је систематизација стечених знања и њихова примена у разним видовима усменог писменог изражавања, као и шире упознавање француске културе и цивилизације.

Писмено изражавање: 0+2

Циљ ових вежби је синтетизовање стечених знања и њихова примена у разним видовима писменог изражавања.

Литература

Chevalier, J.-C. (et al.), *Grammaire Larousse du français contemporain*, Larousse, Paris, 1997.

Dubois, J., *Éléments de linguistique française, Syntaxe*, Larousse, Paris, 1972.

Grevisse, M., *Le Bon Usage*, Editions J. Duculot, S. A. Gembloux (Belgique), 1969.

Guiraud, P., *La Sémantique*, Collection "Que sais-je?", Presses Universitaires de France, Paris, 1955.

Guiraud, P., *La Syntaxe du français*, Collection "Que sais-je?", Presses Universitaires de France, Paris, 1961.

Martinet, A., *Grammaire fonctionnelle du français*, CREDIF/Didier, Paris, 1985.

Морис, Ч., *Основе теорије о знацима*, БИГЗ, Београд, 1975.

Nyrop, Kr., *Grammaire historique de la langue française, IV Sémantique; V Syntaxe: Noms et Pronoms; VI Syntaxe: Particules et Verbes*, Picard, Copenhagen et Paris, 1899-1930.

Saussure, F. de, *Cours de Linguistique générale*, 5e éd., Payot, Paris, 1955.

Vučković, P., *Ogledi iz semantike i pragmatike*, Savremena administracija, Beograd, 1995.

Теорија превођења 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписана четврта година студија студијског програма Романистика

Циљ предмета:

Студенти треба да стекну знања о теорији превођења као посебној дисциплини, о њеној природи и предмету, и да стечена знања примене у писменом и усменом превођењу у оба смера (са француског на српски и са српског на француски).

Исход предмета:

Познавање природе и предмета теорије превођења као посебне дисциплине, и примена стечених знања у писменом и усменом превођењу у оба смера (са француског на српски и са српског на француски).

Садржај предмета

Теоријска настава: 2+0

Теорија превођења као посебна дисциплина. Природа и предмет теорије превођења. Класификација науке о превођењу: увод у теорију превођења, историја превођења, теорија превођења, метод наставе

теорије превођења и критика превода. Историја превођења и развој теоријске мисли о превођењу Европи до краја XIX века. Историја превођења и развој теоријске мисли о превођењу код Срба краја XIX века.

Практична настава: 0+2

Вежбе превођења: Овај вид рада представља континуитет у вежбању превођења у оба смера (version и thème) које се изводи од почетка студија у циљу савладавања технике превођења, као и примену и утврђивање знања стеченог у оквиру теоријске наставе.

Литература

Бабић, С., *Разабрати у плетиву*, Књижевна заједница Новог Сада, Нови Сад, 1986.

Човић, Б., *Уметност превођења или занат*, Књижевна заједница Новог Сада, Нови Сад, 1986.

Ивир, В., *Теорија и техника превођења*, Центар “Карловачка гимназија” Сремски Карловци и Заво, издавање уџбеника у Новом Саду, друго издање, Нови Сад, 1985.

Крстић, Н., *Француска књижевност у српским преводима (1775-1843)*, Светови, Нови Сад, 1999.

Krstić, N., *Francuski i srpski u kontaktu – struktura proste rečenice i prevođenje*, Izdavačka knjižarnica Zor Stojanovića, Sremski Karlovci – Novi Sad, 2008.

Ladmiral, J. R., *Traduire: Théorèmes pour la traduction*, Gallimard, Paris, 1979.

Рајић, Љ., *Теорија и поетика превођења*, Научна књига, Београд, 1981.

Сибиновић, М., *Нови оригинал. Увод у превођење*, Научна књига, Београд, 1990.

Настанак модерног француског романа

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање са делима најзначајнијих француских романописаца XVII и XVIII века, који су својим романима допринели процвату и развоју овог књижевног жанра. Упућивање у избор и начин коришћења секундарне литературе, оспособљавање за самосталну анализу, тумачење и вредновање романескног текста.

Исход предмета

СТИЦАЊЕ књижевно-историјског и теоријског знања из француске романескне књижевности XVII и XVIII века, као основе за упознавање даљих токова ове књижевности; оспособљеност за самосталну анализу, тумачење и вредновање романа.

Садржај предмета

Теоријска настава

XVII век – пасторални роман, реалистичка противструја (Шарл Сорел и антироман), Скарон, Фиртијер. Психолошки роман Госпође де Лафајет.

XVIII век – пикарески роман (Лесаж), психолошки роман (Мариво, Прево), Дидроов *Фаталиста Жак* као антироман. Епистоларни роман (Монтескје, Русо, Лакло).

Практична настава: Вежбе.

Анализа и тумачење одабраних текстова и дела из програма.

Литература

1. Coulet Henri, *Le Roman jusqu'à la Révolution*, Armand Colin, 1967.
2. Група аутора – уредник Џакула, Бранко, *Француска књижевност 2*, Београд-Сарајево: Нолит-Свјетлост 1982.
3. Lever Maurice, *Romanciers du Grand Siècle*, Fayard, 1996.

Поред овога списка, студенти имају обавезну лектуру, а на првом часу добијају списак текстова за рад на вежбама.

Историја француског језика

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Латински језик 1

Циљ предмета

Изучавање историјске структуре француског језика и упознавање са научним принципима језичког развика у повезаности са објективним историјским факторима који тај развика одређују и усмеравају.

Исход предмета

Студенти познају основе законитости развоја француског језика, као и утицај историјског развоја на ортографију савременог језика.

Садржај предмета

Теоријска настава

Порекло француског језика. Вулгарни латински, његове карактеристике и извори. Однос вулгарног и класичног латинитета. Романизација Галије. Галски супстрат и галски елементи у француском језику. Германски суперстрат. Меровиншки период. Лингвистичке и друштвене карактеристике старофранцуског језика. Фонетика: Акценат. Наглашени и ненаглашени вокали. Отворен и затворен слог. Еволуција вокала, наглашених и ненаглашених. Гласовне промене у консонантизму. Еволуција појединих сугласника. Морфологија старофранцуског језика: члан, деклинација, коњугација.

Практична настава: Вежбе

Језичка обрада и превођење делова текстова са старофранцуског језика од првих писаних споменика до средњег француског.

Литература

Драшковић, Владо (1977). Увод у тумачење старофранцуских текстова. Београд: Научна књига.

Папић, Марко (1976). Француски језик средњег века и ренесансе. Београд: Научна књига.

Скубиц, Митја (1990). Увод у романску лингвистику. Нови Сад: Институт за стране језике и књижевности Филозофског факултета.

Brunot, Ferdinand, Bruneau, Charles (1949). Précis de grammaire historique de la langue française. Paris: Masson.

Италијанска култура у настави 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан и положен испит из Италијанске културе 2

Циљ предмета упознавање са основним токовима, појавама и истакнутим ауторима италијанске књижевности до XIX века.

Исход предмета Познавање основних токова, појава, истакнутих аутора италијанске књижевности до XIX века.

Садржај предмета

Теоријска настава – обрађују се следећи садржаји:

Италијанска књижевност: Почети. Средњи век: Данте, Петрарка, Бокачо. Ренесанса. Леон Батиста Алберти, Леонардо да Винчи. Макијавели; Балдасар Кастиљоне. Теоријска разматрања о језику и језичке полемике. Витешка поезија ренесансе и барока, XVII и XVIII век: Галилео Галилеи. Томазо Кампанела, Паоло Сарпи. Аркадија. Џ. Голдони. Виторио Алфиери. Г. Парини. Илуминизам. Ч. Бекарија, К. Катанео. XIX век: Романтизам: Уго Фосколо. А. Манцони. Г. Леопарди. Г. Пасколи.

Литература

Основни приручник: AAVV. *Storia e testi di letteratura italiana per stranieri*, Perugia (сва издања)

Додатна литература :

AAVV, *L'Italia oggi*, Perugia 1999

Г. Терић, *Историја италијанског језика*, Београд 1995

Хиспанска култура у настави 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен испит из предмета Хиспанска култура 2

Циљ предмета: Стицање основних знања о историји хиспанске културе. Бављење историјом културе као основом за разумевање културног идентитета хиспанске цивилизације.

Исход предмета : Студент поседује основна знања о историји културе земаља шпанског говорног подручја, критичку свест о културном развоју и идентитету, повезује различите аспекте културе које уме самостално да уочава.

Садржај предмета

Теоријска настава

Губитак последњих шпанских колонија у Латинској Америци. Период шпанске рестаурације. Модернизам и Генерација '98 у шпанској књижевности. Рубен Дарио. Мигел де Унамуно. Пио Бароха. Рамон дел Ваље Инклан. Асорин. Антонио Мањадо. Авангарда и Генерација '27. Федерико Гарсија Лорка. Висенте Алеиксандре. Рафаел Алберти. Иновације у представљању формалног текста код латиноамеричких писаца. Пабло Неруда. Хорхе Луис Борхес. Хуан Рулфо.

Практична настава:

Провера усвојених теоријских знања, израда задатака који прате програм теоријске наставе.

Литература

Самарџић, Никола (2003). *Историја Шпаније*. Београд: Плато.

Алварес, Фе Бахо (2003). *Историја Шпаније*. Београд: Clío.

Абељан, Хосе Луис (2008). *Историја шпанске мисли*. Сремски Карловци-Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

Lorenzo, Rocío Barros (2006). *Curso de literatura: español lengua extranjera*. Madrid: Edelsa.

Искијердо-Тодоровић, Силвиа (2005). *Увод у латиноамеричку цивилизацију*. Београд: Мегатренд универзитет примењених наука.

Унамуно, Мигел де (1999). *Магла*. Са шпанског превела Јелена Рајић]. Београд: БМГ.

Бароха, Пио (2007). *Свет је такав*. Са шпанског превела Биљана Буквић Београд: Утопија.

Ваље-Инклан, Рамон дел (2007). *Сонате: сећања Маркиза де Брадомина*. Превод са шпанског и поговор написала Нина Мариновић. Сремски Карловци - Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Лорка, Федерико Гарсија (2010). *Цигански романсеро*. Превео са шпанског Коља Мићевић. Београд: Danteon,

Rafael Alberti (1986). *Izabrane pesme*. Beograd: BIGZ.

Neruda, Pablo (1973). *Kakva beše Španija*. U: Polja .: God. 19, br. 178 (dec. 1973), str. 4

Borhes, Horhe Luis (2009). *Univerzalna istorija beščašća*. Beograd: Paideia.

Синтакса и семантика савременог француског језика 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит из предмета Синтакса и семантика 1

Циљ предмета:

Примена, утврђивање и проширивање знања о синтаксичкој и логично-семантичкој структури реченица у француском језику, стеченог у оквиру теоријске наставе, и обнављање стечених знања о везама између лексичког и реченичног значења.

Исход предмета:

Познавање синтаксичке и логично-семантичке структуре реченица у француском језику и примена стечених знања у разним видовима усменог и писменог изражавања.

Садржај предмета

Теоријска настава:

Практична настава:

Граматичке вежбе: Примена, удврђивање и проширивање знања о синтаксичкој и логично-семантичкој структури реченица у француском језику, стеченог у оквиру теоријске наставе, и обнављање стечених знања о везама између лексичког и реченичног значења. Практична настава обухвата синтаксичку и логично-семантичку анализу сложенијег текста, а њихов садржај треба да прати реализацију граматичких датости у језичком систему француског језика.

Лекторске вежбе: Систематизовање стечених знања и њихова примена у разним видовима писменог и усменог изражавања, као и шире упознавање француске културе и цивилизације.

Писмено изражавање: Ове вежбе треба да допринесу да се стечена знања примене у разним видовима писменог изражавања.

Литература

Dubois, J., *Éléments de linguistique française, Syntaxe*, Larousse, Paris, 1972.

Grevisse, M., *Le Bon Usage*, Editions J. Duculot, S. A. Gembloux (Belgique), 1969.

Guiraud, P., *La Sémantique*, Collection "Que sais-je?", Presses Universitaires de France, Paris, 1955.

Guiraud, P., *La Syntaxe du français*, Collection "Que sais-je?", Presses Universitaires de France, Paris, 1969.

Martinet, A., *Grammaire fonctionnelle du français*, CREDIF/Didier, Paris, 1985.

Морис, Ч., *Основе теорије о знацима*, БИГЗ, Београд, 1975.

Nyrop, Kr., *Grammaire historique de la langue française, IV Sémantique; V Syntaxe: Noms et Pronoms; VI Syntaxe: Particules et Verbes*, Picard, Copenhagen et Paris, 1899-1930.

Saussure, F. de, *Cours de Linguistique générale*, 5e éd., Payot, Paris, 1955.

Vučković, P., *Ogledi iz semantike i pragmatike*, Savremena administracija, Beograd, 1995.

Теорија превођења 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен испит из предмета Теорија превођења 1

Циљ предмета:

Упознавање студената са основним концепцијама у савременој теорији превођења: књижевном и лингвистичком концепцијом.

Исход предмета:

Познавање основних концепција у савременој теорији превођења (књижевне и лингвистичке), као и примена тих концепција у усменом и писменом превођењу у оба смера (са француског на српски и са српског на француски).

Садржај предмета

Теоријска настава: 2+0

Врсте превођења: 1. Писмено превођење: књижевно превођење или превођење књижевног текста превођење стручних текстова. Опште карактеристике и основни облици писменог превођења.

2. Усмено превођење: консекутивно и симултано превођење. Консекутивно превођење без и консекутивно превођење са прављењем бележака. Симултано превођење с листа.

Основне концепције у савременој теорији превођења: лингвистичка и књижевна.

Лингвистичка концепција: преиначавање граматичке (морфолошке, лексичке и синтаксичке) структуре,

издвајање преводилачких трансформација - прерасподела, замена, додавање, изостављање.

Принцип функционалне еквивалентности. Књижевна концепција: естетички обзири, традиција и пракса у различитим литературама. Теоријски модели превођења: ситуативни, трансформациони семантички. Потпуна и

непотпуна адекватност. Превођење књижевног текста. Основни облици: превод с књижевног превода, превод

с описног превода и превод са оригинала. Преводиочев индивидуални стил и књижевни превод.

Практична настава: 0+2

Вежбе превођења: Овај вид рада представља континуитет у вежбању превођења у оба смера (version и thème), као и примену стечених знања из лингвистичке и књижевне концепције у теорији превођења.

Литература

Бугарски, Р., *Лингвистика у примени*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1986.

Човић, Б., *Поетика књижевног превођења*, Научна књига, Београд, 1994.

Хлебџ, Б., *Општа начела превођења*, Научна књига, Београд, 1989.

Krstić, N., *La contrastive et la traduction - le français et le serbe: les ressemblances et les différences*, Ved Beograd, 2001.

Krstić, N., *Francuski i srpski u kontaktu – struktura proste rečenice i prevođenje*, Izdavačka knjižarnica Zor Stojanovića, Sremski Karlovci – Novi Sad, 2008.

Ladmiral, J. R., *Traduire: Théorèmes pour la traduction*, Gallimard, Paris, 1979.

Француска приповедна проза XIX и XX века

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање са делима најзначајнијих француских романописаца и приповедача XIX и XX века. Праћење развоја романа и других приповедних врста у естетичком и у садржајном погледу и упознавање са теоријама романа.

Исход предмета

Стицање књижевно-историјског и теоријског знања из француске романескне књижевности XIX и XX века, као основе за упознавање даљих токова ове књижевности. Увежбавање књижевне анализе, ради потпунијег сагледавања различитих тумачења књижевног текста.

Садржај предмета

Теоријска настава

Балзакова романескна техника, ликови – типови и изузетни појединци. Стендалов субјективни реализам. Флоберов реалистички поступак: имперсоналност. Уметност новеле : тематика и структура. (Мериме, Мопасан)

Путеви романа у XX веку: Пруст, Жид; психолошки роман (Моријак, Грин), циклични роман (Мартен ди Гар, Дијамел). Новелисти: Марсел Еме, Маргерит Јурсенар.

Нови роман: приповедачки поступци, проблеми тачке гледишта, наративног гласа и смрт јунака. (Сарот, Симон, Битор). Романи сећања (Модијано). Традиција историјског романа (Јурсенар). Појам аутофикције (Дубровски). Постмодернизам у Француској (Ле Клезио, Уелбек).

Анализа и тумачење одабраних текстова и дела из програма. Припрема за израду семинарских радова на теме из програма. Дискусија о семинарским радовима.

Литература

1. Група аутора, гл. ур. Б. Џакула, *Француска књижевност 3/1 и 3/2*, Свјетлост, Сарајево – Нолит, Београд 1981
2. Blin Georges: *Stendhal et les problèmes du roman*, Éditions José Corti 1954.
3. Raimond Michel, *Le Roman*, Armand Colin 2002.
4. Chartier Pierre, *Introduction aux grandes théories du roman*, Bordas Editions 1993. (и друга издања)
5. Миливој Солар (прир), *Модерна теорија романа*, Нолит, Београд, 1979 (и друга издања).

Поред овога списка, студенти имају обавезну лектуру, а на првом часу добијају списак текстова за рад на вежбама.

Франкофона књижевност

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Упознавање са појмовима франкофоније, франкофоне / франкофоних књижевности. Упознавање са друштвено-историјским контекстом у коме се развија књижевност на француском језику и са делима најзначајнијих франкофоних писаца.

Исход предмета

Усвојени садржаји из основних поставки франкофоне књижевности и познавање најзначајнијих писаца и дела.

Садржај предмета

Теоријска настава

Историјат појма франкофоне књижевности. Франкофоне земље. Франкофоне институције. Посебности француског језика у франкофоним књижевностима. Утицај колонијализма и постколонијализма. Преглед франкофоних књижевности: *Европа*. Белгија: роман (Plisnier, Hellens, Rolin, Simenon), поезија (Verhaeren, Rodenbach, Carême), позориште (Maeterlinck, Crommelynck, Ghelderode, Lilar, Wart-Blondiau), женско писмо, критика (Poulet, Compagnon). Швајцарска: проза (Amiel, Bouvier, Ramuz, Chesseux), поезија (Cendrars, Jaccottet, Cohen), позориште (H. Debluë), критика (Starobinski); Луксембург (Dune, Koltz, Kieffer, Ench); *Африка*, *Блиски исток и Океанија*. *Négritude*. Проза (Memmi, Ousmane, Feraoun, Dib, Yacine, Djébar, Laye, Ben Jelloun, Kourouma, Diop), поезија (Césaire, Senghor, Amrouche); Египат (Cossery, Henein, Moscatelli, Assaad); Либан (Stétié, Tuéni, Schehadé, Chedid, Abou-Kheir); Сирија (Adonis, Yazbek); Индијски океан. Мадагаскар (Ratovozanany, Rebemamanjara); Француски Антили. *Créolité*. Chamoiseau, Confiant, Barnabé, Glissant; *Амерички континент*. Канада. Квебек: поезија (Nelligan, Miron), роман (Hémon, Beauchemin), позориште (Tremblay). Хаити (Frankétienne, Philoctète, Charles).

Практична настава: Анализа и тумачење одабраних текстова и дела из програма.

Литература

1. Joubert, Jean-Louis, *La francophonie*, CLE International, Paris 1997.
2. Joubert, Jean-Louis (dir.), *Anthologie de la littérature francophone*, Nathan, Paris 1992.
3. Poissonnier, Ariane, Gérard Sournia et Fabrice Le Goff, *Atlas mondial de la francophonie: du culturel au politique*, Autrement, « Atlas Monde », 2006.
4. Revue *Notre librairie*, N° 108, *Écrivains de langue française: Afrique noire, Maghreb, Caraïbes, Océan indien*, janvier-mars 1992.

Студенти добијају збирку текстова за анализу и уз консултацију са наставником бирају дела шест аутора из програма.

Италијанска култура у настави 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/ положен испит из Италијанске културе у настави 1

Циљ предмета

Упознавање са основним токовима, појавама и истакнутим ауторима италијанске књижевности од XIX века до данашњих дана.

Исход предмета

Познавање основних токова, појава, истакнутих аутора италијанске књижевности од XIX века до данашњих дана.

Садржај предмета

Теоријска настава – обрађују се следећи садржаји:

Италијанска књижевност: Позитивизам. Веризам (Г.Верга). Декадентизам (Г. Д'Анунцио). Футуризам (Ф. М. Маринети). И. Звево. Л. Пирандело и модерно позориште. Џ.Е. Гада. Б. Кроче. Томази ди Лампедуза. П.П. Пазолини. Л. Шаша. И. Калвино. Књижевне новине XX века. Херметизам. Неореализам. Неоавангарда. Постмодерна. Књижевна критика. Књижевне награде.

Литература

Основни приручник: AAVV. *Storia e testi di letteratura italiana per stranieri*, Perugia (сва издања)

Додатна литература :

AAVV, *L'Italia oggi*, Perugia 1999

Хиспанска култура у настави 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен испит из предмета Хиспанска култура у настави 1

Циљ предмета

СТИЦАЊЕ основних знања о историји културе у Латинској Америци шпанског говорног подручја. Бављење књижевним стваралаштвом у Шпанији и Латинској Америци као основом за разумевање културних питања и културног идентитета. Разумевање данашњице, актуелних политичких и културних питања, културног идентитета. Сензибилизација студента у интердисциплинарном и интеркултуралном погледу.

Исход предмета

Након савладаног курса студент поседује основна знања о друштвеним и културним питањима у Шпанији и Латинској Америци, као и критичку свест о културном развоју и идентитету, повезујући различите аспекте културе које уме самостално да уочава и интерпретира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Послератни период у Шпанији, друштвено историјски контекст, књижевно стваралаштво. Кармен Мартин Гаите. Алмудена Грандес. Риера де Лејва.

Послератни период у Латинској Америци. Нови хиспаноамерички роман: магични реализам и фантастична књижевност. Алехо Карпентијер. Габријел Гарсија Маркес. Карлос Фуентес. Марио Варгас Љоса.

Практична настава:

Провера усвојених теоријских знања, израда задатака који прате програм теоријске наставе.

Литература

Самарџић, Никола (2003). *Историја Шпаније*. Београд: Плато.

Алварес, Фе Бахо (2003). *Историја Шпаније*. Београд: Clío.

Абељан, Хосе Луис (2008). *Историја шпанске мисли*. Сремски Карловци-Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

Pedraza, Felipe B., Milagros Rodríguez (2000). *Historia esencial de la literatura española e hispanoamericana*. Madrid-México-Buenos Aires: EDAF

Солдатић, Далибор (2002). *Прилози за теорију новог хиспаноамеричког романа*. Београд: Филолошки факултет. Крагујевац: Нова светлост.

Lorenzo, Rocío Barros (2006). *Curso de literatura: español lengua extranjera*. Madrid: Edelsa.

Karpenitjer, Aleho (1985). *Vek prosvetnosti*. Beograd: Prosveta.

Маркес, Габријел Гарсија (1996). *Хроника најављене смрти*. Београд: Народна књига-Алфа.

Fuentes, Karlos (2010). *Adam u raju*. Beograd: Arhipelag.

Методика наставе француског језика

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Уписана четврта година студија на студијском програму Романистика

Циљ предмета: Упознавање са теоријским сазнањима о учењу страног језика уопште и о појединим методама у учењу страних језика..

Исход предмета : Студенти владају теоријским поставкама наставе страног језика на различитим нивоима учења језика и на различитим узрастима.

Садржај предмета

Теоријска настава Дефиниција методике наставе страног језика. Циљеви учења страног језика. Језичка компетенција. Комуникативна компетенција. Наука о језику и учење страног језика. Психологија и учење страног језика. Педагогија и учење страног језика. Психолингвистика и учење страног језика. Комуникологија и учење страног језика. Типологија метода. Преглед метода. Традиционална метода. Директна метода. Аудио-орална метода. AVGS метода: развој и принципи. Лингвистичка концепција AVGS методе: структурализам. Психолошке концепције AVGS методе: бихејвиоризам и гешталт. Опште карактеристике перцепције. Аудитивна и визуелна перцепција. Педагошко-методолошка својства AVGS методе: основни француски речник. Верботонална метода фонетске корекције. Фонолошка решетка. Структуралне вежбе. Фазе у наставном процесу.

Комуникативни приступ у настави страног језика. Approche actionnelle.

Практична настава Обнављање и проширивање теоријских знања стечених на предавањима и практичне вежбе примене тих сазнања за организовање наставе страног језика. Упознавање са дидактичким материјалом за учење француског језика као страног. Припрема студената за самостално држање активности или часа. Посете предшколским установама, основним и средњим школама и посматрање часова.

Литература

1. Dušanka Тоџанас – Milivojev, *Metode u nastavi i učenju stranog jezika*, Београд, Завод за уџбенике и наставна средства, 1997
 2. Claude Germain, *Évolution de l'enseignement des langues : 5000 ans d'histoire*, Paris, CLE International/VUEF, 2001
 3. Daniel Gaonac'h, *Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère*, Paris, Hatier/Didier, 1991
 4. Michèle Pendanx, *Les activités d'apprentissage en classe de langue*, Hachette, 1998
 5. Jean-Yvon Lanchec, *Psycholinguistique et pédagogie des langues*, Presses Universitaires de France, 1976
 6. Жан Пијаже, Ноам Чомски, *Теорије језика, теорије учења*, Сремски Карловци, Књижарница Зорана Стојановића, 1990
 7. Roman Jakobson, *Lingvistika i poetika*, Beograd, Nolit, 1966
- P. Watzlawick, J. Helmick Beavin, Don D. Jackson, *Une logique de la communication*, Éditions du Seuil, 1972

Стандардни српски језик: синтакса сложене реченице

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Стандардни српски језик: морфосинтакса

Циљ предмета: усвајање теоријских и практичних знања у домену синтаксе сложене реченице, те овладавање вештинама анализе сложеног реченичног комплекса

Исход предмета: усвојена теоријска знања студент може и практично да примени, посебно у настави страног језика

Садржај предмета

Теоријска настава:

Појам и дефиниција сложеног реченичног комплекса. Типови реченичних комплекса. Напоредне и зависне реченице. Појам управне и главне реченице. Типови напоредних реченица и критеријуми класификације: саставне, супротне, раставне, закључне, искључне и градационе. Типови зависних реченица и критеријуми њихове класификације: допунске, односне и прилошке реченице. Допунске реченице: субјекатске, објекатске, атрибутске и предикативне. Односне реченице: одредбене и безантецедентне, рестриктивне и нерестриктивне. Прилошке реченице: временске, начинске, узрочне, последичне, намерне, погодбене, допусне. Посебни типови зависних реченица: контрасне, ексцептивне и др. Кондензација и номинализација. Парцелација и интерполација.

Практична настава (вежбе):

сва теоријска знања са предавања студент проверава и примењује на различитим типовима текстова

Литература:

Ковачевић, Милош (1998). *Синтакса сложене реченице у српском језику*. Београд – Србиње: Рашка школа – Српско просвјетно и културно друштво *Просвјета*.

Mrazović, Pavica (2009). *Gramatika srpskog jezika za strance*. Novi Sad – Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Пипер, Предраг (2005). *Синтакса савременог српског језика. Проста реченица*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска.

Radovanović, Milorad (1990). *Spisi iz sintakse i semantike*. Novi Sad – Sremski Karlovci: Dobra vest – Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Станојчић, Живојин и Љубомир Поповић (2000). *Граматика српског језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Стевановић, Михаило (1979). *Савремени српскохрватски језик II*. Београд: Научна књига.

Италијански језик 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета разумевање и употреба италијанског језика у свакодневним приликама; представити себе и друге, дати о себи и другима основне податке (порекло, адресу, телефон,...), тражити сличне податке и информације.

Исход предмета Студенти се оспособљавају за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А1 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Предавања из Италијанског језика – обухватају следеће садржаје из *Морфосинтаксе италијанског језика*: Италијански алфабет. Акценат. Појам дифтонга, трифтонга и хијата. *Elisione, troncamento*. Род и број именица и придева. Одређени и неодређени члан. Предлози и спајање предлога са одређеним чланом. Заменице: личне заменице у функцији субјекта, ненаглашене и наглашене личне заменице у функцији директног објекта. Повратне заменице. Показни придеви и заменице (*questo, quello*). Посесивни придеви и заменице. Речце *ci, ne*. Правилни глаголи све 3 конјунгације у презенту (*indicativo presente*). Модални глаголи: *volere, potere, dovere*. Неправилни глаголи: *fare, dare, stare, andare, sapere, venire, uscire, dire, bere, piacere, dispiacere*. Повратни глаголи. Прилози за место, време, начин. Основни и редни бројеви до 1000.

Практична настава – састоји се од два часа лекторских вежби и два часа вежби обраде текста и говора.

Лекторске вежбе: оспособљавање студената за коректан изговор речи и реченица; усмено и писмено разумевање кратких и елементарних италијанских текстова са освртом на елементе италијанске културе и цивилизације (основни појмови о италијанској географији, италијанским градовима, свакодневним навикама Италијана и типичном начину исхране).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма, превођење и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 1*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Шпански језик 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Теоријско и практично упознавање са основним аспектима морфосинтаксе шпанског језика. Овладавање шпанским вокабуларом и граматичком терминологијом, као и стицање комуникативне компетенције студента у језичким вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А1 према стандардима Заједничког европског језичког оквира за живе језика.

Исход предмета

Овладавање шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А1 према стандардима заједничког европског језичког оквира. Оспособљавање за употребу правилних и неправилних глагола у индикативу презента.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам морфологије. Слог и подела речи на слоге. Врсте речи према месту акцента. Члан, одређени и неодређени. Врсте речи, род и број именица и придева. Личне заменице. Бројеви. Предлози. Упитни облици. Коњугације. Глаголи *SER* и *ESTAR* Индикатив презента. Вокалска промена инфинитивне основе у индикативу презента. Употреба безличног глаголског облика *HAY* и глагола *ESTAR* Перифраза *TENER QUE+инфинитив*.

Практична настава: Вежбе

Лекторске вежбе: вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива. Циљ лекторских вежби је оспособљавање студента за разумевање говорног шпанског језика, за правилно усмено и писмено изражавање на шпанском језику на нивоу А1. Вежбе обједињују језичке елементе савладане у оквиру програма наставе уводећи и елементе шпанске културе и цивилизације.

Литература

1. Corpas, Jaime et al. (2010). *AULA internacional*. Barcelona, Difusión.
2. *Gramática básica del estudiante de español*. Barcelona, Difusión, 2005.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco (2009). *Gramática de la lengua española para serbiohablantes: con ejercicios*. Beograd, Zavod za udžbenike.
4. Виња, Војмир (1991) Шпањолско-хрватски или српски рјечник Школска књига, Загреб
5. Gómez Torrego, Leonardo (2002). *Gramática didáctica del español* Ediciones SM, Madrid
6. *CLAVE : Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM, 2002.

Италијански језик 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Одслушан и положен испит из Италијанског језика I

Циљ предмета Разумевање и употреба фреквентних реченица у разним приликама (у јавном и приватном животу). Комуницирање у простим и рутинским ситуацијама. Писање кратких и једноставних текстова у циљу комуникације, интеракције и описивања.

Исход предмета Студенти се оспособљавају за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А1 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Предавања из Италијанског језика – обухватају следеће садржаје из *Морфосинтаксе италијанског језика*: Морфолошки изузеци код именица и придева. Компарација придева: компаратив и суперлатив (релативини и апсолутни). Неодређени придеви и заменице. Заменице: наглашене и ненаглашене личне заменице у функцији индиректног објекта. Здружени облици ненаглашених личних заменица. Глаголи: Прошла времена *passato prossimo* и *imperfetto* (облици и употреба). Футур (облици и употреба). Кондиционал прости (облици и употреба). Релативне заменице. Основни и редни бројеви преко 1000.

Практична настава – састоји се од два часа лекторских вежби и два часа вежби обраде текста и говора.

Лекторске вежбе: Увежбавање изговора речи и реченица, усмено и писмено изражавање на италијанском језику уз коришћење једноставних текстова са елементима италијанске културе и цивилизације који се односе на савремени живот (становање, одевање, школство, слободно време, спорт)

Вежбе обраде текста: Тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних). Превођење и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio, G. Rizzo, *L'espresso 1*, Firenze 2001

L. Ziglio, G. Rizzo, *L'espresso 2*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Alma Edizioni, Firenze, 2002

Додатна литература : С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna, 2004

Шпански језик 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит Шпански језик 1

Циљ предмета

Развијање језичке и комуникативне компетенције студента. Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А1 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А1.2 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основна употреба личних заменица директног и индиректног објекта. Показне заменице и придеви. Прилози. Присвојне заменице и придеви. Предлози. Повратни глаголи. Разлика у употреби прошлих глаголских времена *Pretérito Perfecto / Pretérito Indefinido*. Исказивање намера и планова за будућност (*pensar + infinitivo / ir a + Infinitivo*). Искуства у прошлости (*Pretérito Perfecto*). Временски маркери *ya / todavía no*.

Практична настава: Вежбе

Лекторске вежбе: (0+2) обухватају разне видове практичне наставе у циљу оспособљавања студената за разумевање говорног шпанског језика, за правилно усмено и писмено изражавање на шпанском језику на нивоу А1.2. Вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива. Вежбе обједињавају језичке елементе савладане у оквиру програма наставе уводећи и елементе шпанске културе и цивилизације. Обрада текста: (0+2). Тумачење, анализа и превођење савремених текстова.

Литература

1. Corpas, Jaime et al. (2010). *AULA internacional*. Barcelona, Difusión.
2. *Gramática básica del estudiante de español*. Barcelona, Difusión, 2005.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco (2009). *Gramática de la lengua española para serbiohablantes: con ejercicios*. Beograd, Zavod za udžbenike.
4. Виња, Војмир (1991) Шпањолско-хрватски или српски рјечник Школска књига, Загреб
5. Gómez Torrego, Leonardo (2002). *Gramática didáctica del español* Ediciones SM, Madrid
6. *CLAVE : Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM, 2002

Италијански језик 3

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Одслушан и положен испит из Италијанског језика 2

Циљ предмета

Добро сналажење у разним ситуацијама (путовање, опис догађаја, исказивање наредби, жеља, давање савета и препорука итд). Израда једноставних текстова за исказивање искустава, догађаја у прошлости, снова, нада и стремљења.

Исход предмета Студенти се оспособљавају за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А2 ниво Заједничког европског референтног оквира. Студенти су у стању да се представе на италијанском језику, као и да представе друго лице. Могу да интерактивно комуницирају на једноставан начин.

Садржај предмета

Предавања из Италијанског језика – обухватају следеће садржаје из *Морфосинтаксе италијанског језика*: императив (облици и употреба), императив са здруженим заменицама. Прошла времена индикатива: *trapassato prossimo, passato remoto, trapassato remoto* (облици и употреба), упоредна примена имперфекта, перфекта и осталих прошлих времена. Футур други (облици и употреба). Кондиционал други: временска и начинска употреба.

Практична настава – састоји се од два часа лекторских вежби и два часа вежби обраде текста и говора.

Лекторске вежбе: разумевање говорног и писаног италијанског језика уз правилно усмено и писмено изражавање на италијанском језику. Теме из италијанске културе и цивилизације треба да обраде опште појаве које укључују употребу прошлог, садашњег и будућег времена (путовања, планирање и организовање слободног времена, здравље и исхрана, посао и образовање, опис места становања).

Вежбе обраде текста: тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), обострани превод и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 2*, Firenze, 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература :С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Bologna 2004

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Шпански језик 3

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит Шпански језик 2

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А2 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А2 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Личне навике, разлози и мотиви (*porque / para*), пружање савета и давање препорука (*tener que + infinitivo / lo mejor es + infinitivo / va bien + infinitivo*). Презент индикатива правилних и неправилних глагола. Повратни глаголи. Поређење придева, прилога, именица и глагола. Предлози за место. Одређени и неодређени члан. Род именица. Презент индикатива неправилних глагола (*c – zc*). Присвојни придеви и заменице (*este/esta/estos/estas, ese/esa/esos/esas*). Учтивост (*tú / usted*). Правила акцентуације. Глаголска перифраза *estar + gerundio*. Сати. Исказивање намера и планова за будућност (*pensar + infinitivo / ir a + Infinitivo*). Искуства у прошлости (*el Pretérito Perfecto*). Временски маркери *ya / todavía no*. Личне заменице директног објекта. Обезличене реченице (*pronombre se + verbo en 3ª persona del singular o plural*).

Практична настава: Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А2). Теме: Искуства у прошлости и планови за будућност. Пружање савета и препорука. Исказивање личних навике, разлога и мотива, делови куће и намештај, физички опис људи, односи и сличности међу особама, тражење и пружање услуга, дозвола и изговора, одевни предмети. Говорни чинови поздрављања, представљања скретања пажње, активности у слободно време. Опис екстеријера исхрана и рецепти.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional* 2. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Troitiño, C., P. Seijas. *Cuadernos de Gramática española A2*. Barcelona: Difusión. 2009.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. *Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. CLAVE: *Diccionario de uso del español actual* Madrid: SM 2002.
5. Виња, Војмир. *Diccionario español-croata*. Загреб: Школска књига. 1991.
6. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.

Италијански језик 4

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: одслушан и положен испит из Италијанског језика 3

Циљ предмета

Разумевање главне мисли комплексних текстова са конкретним и апстрактним темама.

Исход предмета : Студенти се оспособљавају за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А2 ниво Заједничког европског референтног оквира. Развијају се комуникативне способности у сложенијим ситуацијама и на основу ширег избора тема.

Садржај предмета: *Предавања из Италијанског језика* – обухватају следеће садржаје из *Морфосинтаксе италијанског језика*: Конјунктив: презент, имперфект, *passato prossimo* и *trapassato prossimo* (облици). Употреба конјунктива иза глагола мишљења, иза негације и у индиректним питањима. Употреба конјунктива уз везнике: *affinché, perché, purché, benché, sebbene, malgrado, nonostante, come se*. Увод у слагање времена. Хипотетичне реченице. Пасив.

Практична настава – састоји се од два часа лекторских вежби и два часа вежби обраде текста и говора.

Лекторске вежбе: разумевање говорног и писаног италијанског језика ради усменог и писменог представљања изабране теме на италијанском језику, једноставно и кохерентно. Теме из италијанске културе и цивилизације су усредсређене на социјалне појаве (друштвена слојевитост, занимања, професије, запосленост, улога породице), утицај медија (филм, телевизија, новине, Интернет), културни програм (позориште, музеји, изложбе, фестивали, итд.)

Вежбе обраде текста: Тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), као и обострани превод.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio, G. Rizzo, *L'espresso 3*, Firenze, 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna, 2004

Шпански језик 4

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит Шпански језик 3

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу A2 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу A2 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основна употреба шпанских глаголских времена (*el Pretérito Perfecto, el Futuro Imperfecto el Pretérito Indefinido, el Pretérito Imperfecto*) и начина (*el Imperativo*). Временске одреднице за исказивање радње у прошлости и временски маркери за будућност..Употреба глагола *ser* и *estar*. Исказивање жеља (*me / te/ le / nos / os / les gustaría + infinitivo*). Формулисање претпоставки (*Si + Presente de Indicativo, Futuro Imperfecto*). Употреба глаголске перифразе *estar + gerundio* у прошлости. Личне заменице директног и индиректног објекта. *El Presente de Subjuntivo*: морфологија и основна употреба.

Практична настава:Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво A2). Теме: Искуства у прошлости и планови за будућност. Пружање савета и препорука. Исказивање расположења и душевног стања. Делови тела. Исказивање симптома болести. Описивање догађаја, околности особа и предмета у прошлости.. Приповедање и повезивање догађаја у прошлости, исказивање трајања радње. Давање упутстава и инструкција. Временски маркери за будућност. Исказивање будућих радњи и услова. Исказивање интересовања и осећања. Исказивање слагања / неслагања са туђим мишљењем. Исказивање жеља и потреба и оцењивање ситуација.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional* 2. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Corpas, Jaime et al. *Aula Internacional*3. Barcelona: Difusión. 2006.
3. Troitiño, C.,Seijas P. *Cuadernos de Gramática española A2*.Bercelona: Difusión.2009.
4. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. *Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
5. CLAVE: *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM. 2002.
6. Виња, Војмир.*Шпањолско-хрватски рјечник*. Загреб: Школска књига. 1991.

Италијански језик 5

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Одслушан / положен испит из Италијанског језика 4

Циљ предмета Разумевање у целости разноврсних текстова било конкретног, било апстрактног садржаја.

Исход предмета Студенти се оспособљавају за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за Б1 ниво Заједничког европског референтног оквира. Развијају се комуникативне способности у сложенијим ситуацијама и на основу ширег избора тема.

Садржај предмета

Предавања из Италијанског језика – обухватају следеће садржаје из *Морфосинтаксе италијанског језика*: Нелични глаголски облици (инфинитив, герунд, партицип) – облици и употреба. Употреба глаголских времена и начина – ревизија. Рекције глагола.

Практична настава – састоји се од два часа лекторских вежби и два часа вежби обраде текста и говора.

Лекторске вежбе: разумевање и коректно усмено и писмено излагање сложених текстова са посебним освртом на књижевне текстове. Јасно формулисање коментара који се односе на усвојене италијанске текстове, усмерене како на теме из италијанске културе и цивилизације тако на књижевне теме (XX век).

Вежбе обраде текста: Тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), као и обострани превод.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio, G. Rizzo, *L'espresso 3*, Firenze, 2001

S. Nocchi, R. Tartaglione, *Grammatica avanzata della lingua italiana*, Alma Edizioni, Firenze 2006

Додатна литература : L. Serianni, *Grammatica italiana*, UTET Libreria, Torino 2005

M. Dardano, P. Trifone, *Grammatica della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna 1995

M. Sensini, *La grammatica della lingua italiana*, Mondadori, Milano, 1997

I. Klajn, *Italijansko-srpski rečnik*, Nolit, Beograd 1999

J. Jernej, *Hrvatsko-talijanski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb 1994

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna 2004

T. De Mauro, *Il Dizionario della lingua italiana (per il terzo millennio)*, Paravia, Milano 2000

Шпански језик 5

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит Шпански језик 4

Циљ предмета

Развијање продубљавање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу B1 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу B1 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Прошла времена (*el indefinido, el imperfecto y el pretérito perfecto*). Глаголске перифразе.. Одреднице за исказивање количине и безлични облици. Правила, права и забране: исказивање забрана и обавеза. Индиректни говор. Роман, поезија и позориште. Заменице директног и индиректног објекта.. *El condicional simple. Presente de subjuntivo* за исказивање жеља и осећања. Узрок и последица. *El Pluscuamperfecto* и разлика у употреби прошлих времена.

Практична настава:Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво B1). Теме: Путовања: приповедање догађаја у прошлости. Значајни тренуци у животу једне особе. Значајни тренуци у историји Шпаније и Србије. Обичаји у Шпанији и Србији: неки шпански обичаји. Стереотипи. Навике Читање и писање биографија. Тражити запослење: понуде за посао. Радна биографија (CV). Разговори за посао. Мотивационо писмо. Организовање неког догађаја: неформалне поруке. Писање формалних позивница. Неформални и формални телефонски разговори: преношење туђих порука. Читање и коментарисање књиге на шпанском језику: разговор о књижевности. Сиже филма. Исказивање мишљења и потреба. Божићни празници: разговор о обичајима, исказивање лепих жеља за наредну годину.

Литература

Примарна:

- Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional 3*. Barcelona: Difusión. 2005.
- Calzado, Araceli. *Gramática Esencial*. Madrid: SM. 2006.
- España, Margarita y Marc, Isabelle. *Ortografía Esencial*. Madrid, SM, 2004.
- Књига по избору из класичне или савремене хиспанске књижевности.

Секундарна:

- Martín Peris, Ernesto, et al. *Gente 3*, Barcelona: Difusión. 2005.
- VVAA *Gramática básica del estudiante de español*. Barcelona: Difusión. 2005.
- Pasaporte B1. Libro del alumno*. Madrid: Edelsa. 2008.
- CLAVE: *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM. 2002

Италијанска култура 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан предмет Италијански језик 4

Циљ предмета пружање корисне информације о прошлости и садашњости италијанске стварности као увод у проучавање италијанске културе уопште и књижевности XX века.

Исход предмета Познавање прошлости и садашњости италијанске стварности и културе.

Садржај предмета

Теоријска настава – обрађују се следећи садржаји:

Осврт на историју, географију и државно уређење Италије. Читање и разумевање мање компликованих текстова аутора књижевности XX века.

Литература

Основни приручник:

AAVV. *Viaggio in Italia* (Testo di civiltà e cultura italiana per stranieri), Perugia (сва издања)

Додатна литература :

Ж. Ђурић, *Увод у италијанску цивилизацију*, Nikšić 1997

AAVV, *Almanacco Italia*, Istituto Geografico De Agostini (сва издања)

ATLANTE GARZANTI, *Enciclopedia geografica*, (Italia- ordinamento dello stato), Milano 2000

Г. Терић, *Историја италијанског језика*, Београд 1995

G. Ugo, *Piccola storia d'Italia*, Perugia (сва издања)

C. Guastalla, *Giocare con la letteratura*, Firenze 2002

Италијански језик 6

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Одслушан/ положен испит из Италијанског језика 5

Циљ предмета

Разумевање главне мисли из комплексних текстова на темама било конкретним, било апстрактним. Природно вођење конверзације са италијанским саговорницима о друштвеним и професионалним темама.

Исход предмета : Студенти се оспособљавају за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за Б1 ниво Заједничког европског референтног оквира, као и за састављање јасних сложених текстова, структурално и кохерентно добро повезаних.

Садржај предмета

Предавања из Италијанског језика – обухватају следеће садржаје из *Морфосинтаксе италијанског језика*: Синтакса просте реченице. Конституенти просте реченице – главни и споредни. Субјекат, предикат. Атрибут, апозиција. Директни објекат. Предлошке допуне – *complementi*. Врсте просте реченице.

Практична настава – састоји се од два часа лекторских вежби и два часа вежби обраде текста и говора.

Лекторске вежбе: Неговање разноврсне лексике у усменом и писменом изражавању на италијанском језику, иначе и у циљу усвајања основне терминологије из разних области и периода италијанске културе, цивилизације као из књижевности XX века.

Вежбе обраде текста: тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних) и превод.

Литература

Основни приручници: T. Marin, S. Magnelli, *Progetto italiano 3*, Edilingua 2002

S. Nocchi, R. Tartaglione, *Grammatica avanzata della lingua italiana*, Alma Edizioni, Firenze 2006

Додатна литература : L. Serianni, *Grammatica italiana*, UTET Libreria, Torino 2005

M. Dardano, P. Trifone, *Grammatica della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna 1995

M. Sensini, *La grammatica della lingua italiana*, Mondadori, Milano, 1997

I. Klajn, *Italijansko-srpski rečnik*, Nolit, Beograd 1999

J. Jernej, *Hrvatsko-talijanski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb 1994

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna 2004

T. De Mauro, *Il Dizionario della lingua italiana (per il terzo millennio)*, Paravia, Milano 2000

Шпански језик 6

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит Шпански језик 5

Циљ предмета

Развијање и усавршавање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу B1 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу B1 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Употреба речника и дефинисање речи: дефиниције. Порекло речи. Дублети и лажни пријатељи. Изведене речи. Релативне реченице са предлогом.. *El Presente de subjuntivo*. Релативне реченице са предлогом и уз субјунктив. Суперлатив и градативне реченице. *El Futuro simple y el futuro compuesto*. Осмишљавање вести: средства комуникације. Информативне емисије. Пасивне и обезличене конструкције. Прелазни глаголи. *El pretérito imperfecto de subjuntivo*

Практична настава: Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво B1). Теме: Међуљудски односи. Исказивање интресовања и емоција. Исказивање слагања и неслагања у мишљењу. Учивост. Савремени дизајн и шпанска мода: Описивање карактеристика неког предмета. Разговор телефоном: формулисање претпоставки и исказивање уверења. Саветовање и сугерисање. Презентација: географија и пејзаж земаља хиспанског говорног подручја.

Литература

Примарна:

- Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional 3*. Barcelona: Difusión. 2005.
- Martín Peris, Ernesto, et al. *Gente 3*, Barcelona: Difusión. 2005
- Књига по избору из класичне или савремене хиспанске књижевности.

Секундарна:

- Martín Peris, Ernesto, et al. *Gente 3*, Barcelona: Difusión. 2005.
- VVAA *Gramática básica del estudiante de español*. Barcelona: Difusión. 2005.
- VVAA *Todas las voces*. Barcelona: Difusión. 2010.
- CLAVE: *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM. 2002.

Италијански језик 7

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Одслушан/положен испит из Италијанског језика 6

Циљ предмета разумевање усменог и писаног језика из најразличитијих домена. Писмено и усмено преформулисање кохерентних презентација.

Исход предмета Студенти се оспособљавају за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за Б2 ниво Заједничког европског референтног оквира, као и за састављање јасних сложених текстова, структурално и кохерентно добро повезаних.

Садржај предмета

Предавања из Италијанског језика – обухватају следеће садржаје из *Синтаксе италијанског језика*: Синтакса сложене реченице. Координација и субординација. Координативне реченице - саставне, раставне, искључне, закључне. Субординативне реченице - субјекатске, објекатске, зависно-упитне, релативне.

Практична настава – састоји се од два часа лекторских вежби и два часа вежби обраде текста и говора.

Лекторске вежбе: оспособљавање студената за разумевање и презентацију италијанских текстова у њиховој дубљој слојевитости са посебним освртом на старе књижевне текстове до XIX века и на попутне културне и цивилизацијске појаве.

Вежбе обраде текста: тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), као и обострани превод.

Литература

Основни приручници: : T. Marin, S. Magnelli, *Progetto italiano 3*, Edilingua 2002

L. Serianni, *Grammatica italiana*, UTET Libreria, Torino 2005

M. Dardano, P. Trifone, *Grammatica della lingua italiana*, Zanichelli, Bologna 1995

M. Sensini, *La grammatica della lingua italiana*, Mondadori, Milano, 1997

Додатна литература : N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Bologna 2004

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996

De Mauro, *Il Dizionario della lingua italiana (per il terzo millennio)*, Paravia, Milano 2000

Шпански језик 7

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит Шпански језик 6

Циљ предмета

Развијање и усавршавање језичке вештине код студента, односно способност да разуме шпански језик, да пише и течно се изражава на њему, у складу са Заједничким европским језичким оквиром за изучавање, наставу и оцењивање језика, као и да овлада основним терминима и појмовима из области прагматике, да разуме принципе устројства вербалне и невербалне комуникације и да препозна прагматичке појаве у конкретним ситуацијама.

Исход предмета

Практични аспекти – примена горенаведених знања путем стечене способности разумевања шпанског језика, изражавања на њему и сналажења у конкретним случајевима; теоријски аспекти - усвојеност релевантних термина и појмова.

Садржај предмета

Теоријска настава

Елементи комуникационе ситуације; језички и ванјезички контекст; функције језика. Пошиљалац поруке; намеравано значење; пресупозиције, референција. Прималац поруке; стратегије учтивости. Говорни чинови. Невербална комуникација.

Практична настава: Вежбе

Фронтално излагање градива, дискусија о прочитаним текстовима и урађеним задацим, интерактивна језичка вежбања са студентима, самостално усвајање градива.

Лекторске вежбе: (0+2) вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива. Циљ лекторских вежби је оспособљавање студента за разумевање говорног шпанског језика, за правилно усмено и песмено изражавање на шпанском језику на нивоу B2. Вежбе обједињавају језичке елементе савладане у оквиру програма наставе уводећи и елементе шпанске културе и цивилизације. Обрада текста: (0+2). Тумачење, анализа и превођење савремених текстова.

Литература

1. Corpas, Jaime et al. (2010). *AULA Internacional 4*. Barcelona, Difusión.
2. CHAMORRO, Mª DOLORES et al. [2006]: Ventilador. Barcelona, Difusión.
3. Torrego, Leonardo Gómez (2002). *Gramática didáctica del español*. Madrid: Ediciones SM.
4. *Nueva Gramática de la lengua española*. Madrid: RAE, 2008.
5. Виња, Војмир (1991). *Шпањолско-хрватски или српски рјечник*. Школска књига, Загреб
6. Gómez Torrego, Leonardo (2002). *Gramática didáctica del español*. Ediciones SM, Madrid
7. CLAVE : *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM, 2002
8. *Diccionario de la lengua española*. Madrid: RAE, 1992.

Италијански језик 8

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: одслушан и положен испит из Италијанског језика 7

Циљ предмета

Разумевање усменог и писаног језика из најразличитијих домена. Писмено и усмено преформулисање кохерентних презентација.

Исход предмета

Студенти су оспособљени за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за Б2 ниво Заједничког европског референтног оквира, као и за састављање јасних сложених текстова, структурално и кохерентно добро повезаних.

Садржај предмета

Предавања из Италијанског језика – обухватају следеће садржаје из *Синтаксе италијанског језика*: Зависно-сложене реченице: намерне, последичне, временске, узрочне, поредбене, концесивне, начинске, кондиционалне, ексклузивне, искључне, лимитативне, адверзативне, допунске. Уметнуте реченице.

Практична настава – састоји се од два часа лекторских вежби и два часа вежби обраде текста и говора.

Лекторске вежбе: оспособљавање студената за усмено и писмено излагање садржаја и коментара на разноврсне тематике из историје италијанске књижевности од XIX века до данашњих дана и на попутне културне и цивилизацијске појаве.

Вежбе обраде текста: тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), као и обострани превод.

Литература

Основни приручници: T. Marin, S. Magnelli, *Progetto italiano 3*, Edilingua 2002

M. Dardano-P. Trifone, *Grammatica italiana* (con nozioni di linguistica), Bologna 1988

L. Serianni, *Grammatica italiana*, UTET Libreria, Torino 2005

M. Sensini, *La grammatica della lingua italiana*, Mondadori, Milano, 1997

Додатна литература : N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Bologna 2004 И. Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996

T. De Mauro, *Il Dizionario della lingua italiana (per il terzo millennio)*, Paravia, Milano 2000

Шпански језик 8

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен испит Шпански језик 7

Циљ предмета

Примена, утврђивање и проширивање знања о синтаксичкој и семантичкој структури реченица у шпанском језику стеченог у оквиру теоријске наставе. Обнављање стечених знања о везама између лексичког и реченичног значења, као и побољшање и усавршавање језичке вештине у складу са Заједничким европским оквиром за изучавање, наставу и оцењивање језика.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу B2, познају синтаксичке и семантичке структуре реченице у шпанском језику, примењују стечена знања у разним видовима усменог и писменог изражавања.

Садржај предмета

Теоријска настава

Граматичке речи; лексичке речи. Проучавање значења. Семантичке компоненте. Семантика реченица. Однос лексичког и реченичног значења. Функције комуникације. Улога контекста и ситуације у комуникацији. Употреба глагола са предлозима *por/para* Изражавање хипотетичких услова и последица.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Фронтално излагање градива, дискусија о прочитаним текстовима и урађеним задацима, интерактивна језичка вежбања са студентима, самостално усвајање градива.

Лекторске вежбе: (0+2) вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива. Циљ лекторских вежби је оспособљавање студента за разумевање говорног шпанског језика, за правилно усмено и писмено изражавање на шпанском језику на нивоу B2. Вежбе обједињавају језичке елементе савладане у оквиру програма наставе уводећи и елементе шпанске културе и цивилизације. Обрада текста: (0+2). Тражење информације у научним текстовима. Прецизирање времена догађања радње. Комуникативна компетенција: коментар новинских чланака. Опис неког стварног догађаја.

Литература

1. Corpas, Jaime et al. (2010). *AULA Internacional 4*. Barcelona, Difusión.
2. CHAMORRO, Mª DOLORES et al. [2006]: Ventilador. Barcelona, Difusión.
3. Torrego, Leonardo Gómez (2002). *Gramática didáctica del español*. Madrid: Ediciones SM.
4. *Nueva Gramática de la lengua española*. Madrid: RAE, 2008.
5. Виња, Војмир (1991). *Шпањолско-хрватски или српски рјечник*. Школска књига, Загреб
6. Gómez Torrego, Leonardo (2002). *Gramática didáctica del español*. Ediciones SM, Madrid
7. CLAVE : *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM, 2002
8. *Diccionario de la lengua española*. Madrid: RAE, 1992.

Класични језик 1 - латински 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:---

Циљ предмета Упознавање студената са граматичким системом латинског језика и местом латинског језика у групи индоевропских језика и његовим даљим развојем.

Исход предмета

Савлађивање основа латинске граматике ради читања и коришћења античких, средњовековних и нововековних текстова-извора у оригиналу како би студенти разумели историјске, друштвене, културне и језичке процесе, као и различита филозофска учења и праваца, затим усвојили научну и стручну терминологију, уочили суштинске сличности и веза са другим индоевропским језицима.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. УВОДНИ ДЕО Индоевропски језици и порекло латинског језика. Важност проучавања латинског језика. Извори за познавање латинског језика. Кратак преглед компаративних студија индоевропских студија и латинске филологије. Класични и структурални метод у науци о језику. Историјска граматика. Писмо, изговор (класичан и традиционални), нагласак.
2. ФОНЕТИКА Систем гласова. Основне гласовне промене. Трагови ИЕ апофоније.
3. МОРФОЛОГИЈА Морфолошки систем – врсте речи и типови флексије. Именски и глаголски систем. Род, број. Падежни систем и типови деклинација. Морфемска анализа (корен, основа, наставци) и промена именица и придева: О, А, У, Е и мешовите деклинације. Глаголи: стање, начини, лични наставци. Конјугације. Образовање основа. Времена презентске основе. Помоћни глагол.
4. СИНТАКСА И СТИЛИСТИКА Делови реченице и ред речи. Атрибутски и предикатски положај. Конгруенција.

Практична настава

Вежбање читања, писања, промена и превођење на одабраним оригиналним текстовима.

Литература

М. Будимир, *Litterae Latinae*, Београд, 1972.

Б. Шијачки Маневић, *Граматика латинског језика*, Београд 1996.

Д. Грабовац, *Liber Latinus*, 1988,

М. Ивић, *Правци у лингвистици*, Љубљана 1978

А. Меје, *Увод у упоредно проучавање индоевропских језика*, Београд 1965.

Јован Ђорђевић, *Латинско-српски речник*, Београд 1997 (репринт)

Grupa autora, *Antologija filozofskih tekstova s pregledom povijesti filozofije*, Zagreb 1960.

Класични језик 2 - латински 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен Класични језик 1- латински 1

Циљ предмета Проширивање знања студената из граматичког система латинског језика, основама епиграфике и теоријом превођења.

Исход предмета

Даље савлађивање основа латинске граматике ради читања и коришћења античких, средњовековних и нововековних текстова-извора у оригиналу како би студенти разумели историјске, друштвене, културне и језичке процесе, као и различита филозофска учења и праваца, затим усвојили научну и стручну терминологију, уочили суштинске сличности и веза са другим индоевропским језицима.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. УВОДНИ ДЕО Понављање.
2. МОРФОЛОГИЈА Именски систем. Компарација придева и прилога. Заменице. Бројеви. Предлози. Глаголи и времена. Времена перфекатске основе, перифрастични облици и времена. Стања: актив и пасив. Начини: индикатив и императив. Помоћни глагол.
3. СИНТАКСА И СТИЛИСТИКА Основно о синтакси падежа –значење и употреба. Основно о синтакси реченице-независне реченице. Синтакса глагола – времена и начини, њихово значење и употреба. Основне стилске карактеристике.
4. КЊИЖЕВНОСТ. Периодизација римске и латинске књижевности. Главни представници (историчари, филозофи, прозни писци и песници).

Практична настава

Вежбање читања, писања, промена и превођење на одабраним оригиналним текстовима.

Литература

М. Будимир, *Litterae Latinae*, Београд, 1972.

Б. Шијачки Маневић, *Грамматика латинског језика*, Београд 1996.

Д. Грабовац, *Liber Latinus*, 1988,

М. Ивић, *Правци у лингвистици*, Љубљана 1978

А. Меје, *Увод у упоредно проучавање индоевропских језика*, Београд 1965.

Јован Ђорђевић, *Латинско-српски речник*, Београд 1997 (репринт)

Grupa autora, *Antologija filozofskih tekstova s pregledom povijesti filozofije*, Zagreb 1960.

Класични језик 3 - латински 3

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен Класични језик 2- латински 2

Циљ предмета Упознавање студената са синтаксичким граматичким системом латинског језика и прегледом римске и латинске књижевности, као и са стручном терминологијом.

Исход предмета

Продубљивање знања из латинске граматике ради читања и коришћења античких, средњовековних и нововековних текстова-извора у оригиналу како би студенти разумели историјске, друштвене, културне и језичке процесе, као и основе историјске граматике латинског језика, затим развој латинског до настанка романских језика. Курс посебан акценат ставља на улогу латинског језика и римске књижевности на европску културу и традицију, јер је латински био званични језик администратације, цркве и науке у Европи до 19. века.

Садржај предмета

Теоријска настава

УВОДНИ ДЕО Важност проучавања латинског језика и рецепција.

МОРФОЛОГИЈА. Понављање именског система. Одступања у деклинацијама. Понављање глаголског система. Неправилни и непотпуни глаголи, депонентни и семидпонентни глаголи. Безлични глаголи. Глаголска имена. Партиципи. Инфинитиви. Герунд и герундив. Супин. СИНТАКСА И СТИЛИСТИКА Инфинитив. Инфинитивске конструкције. Акузатив и номинатив са инфинитивом. Партицип. Партиципске конструкције (апсолутни аблатив). Синтакса падежа и реченица. Перифрастичне конјугације (активна и пасивна). КЊИЖЕВНОСТ Главне књижевне врсте и предтсваници. Читање старих рукописа-основе латинске палеографије.

Практична настава

Вежбање читања, писања, промена и превођење на одабраним оригиналним текстовима и рукописима.

Литература

М. Будимир, *Litterae Latinae*, Београд, 1972.

Б. Шијачки Маневић, *Граматика латинског језика*, Београд 1996.

Д. Грабовац, *Liber Latinus*, 1988.

Јован Ђорђевић, *Латинско-српски речник*, Београд 1997 (репринт).

Класични језик 4 - латински 4

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен Класични језик 3- латински 3

Циљ предмета Продубљивање знања из синтаксе латинског језика и римске и латинске књижевности са посебним акцентом на рецепцију у европским књижевностима.

Исход предмета

Продубљивање знања из латинске граматке ради читања и коришћења античких, средњовековних и нововековних текстова-извора у оригиналу како би студенти разумели историјске, друштвене, културне и језичке процесе, као и основе историјске граматике латинског језика, затим развој латинског и његовог конзервирања у образовним институцијама. Курс посебан акценат ставља на улогу латинског језика и римске књижевности на европску културу и традицију.

Садржај предмета

Теоријска настава

МОРФОЛОГИЈА: Начини: конјунктив (морфолошки облици). 3. СИНТАКСА И СТИЛИСТИКА Употреба начина. Конјунктив у независним реченицама. Конјунктив у зависним реченицама. Consecutio temporum. Oratio obliqua. Стилске карактеристике, фразеологија и синонимија. 4. КЊИЖЕВНОСТ Развој филологије и књижевне теорије. Хришћанска књижевност на латинском језику. Средњовековни и нововековни латинитет. Утицај римске књижевности на европску и српску књижевност и културу. 5. ИСТОРИЈА ЈЕЗИКА Неговање и конзервирање латинског језика. МЕТРИКА Основни појмови метрици, ритму и просодији у римској поезији.

Практична настава

Вежбање читања, писања, промена и превођење на одабраним оригиналним текстовима. Презентација семинарских радова.

Литература

М. Будимир-М. Флашар, *Преглед Римске књижевности*, Београд, 1963.

М. Будимир, *Litterae Latinae*, Београд, 1972.

Б. Шијачки Маневић, *Граматика латинског језика*, Београд 1996.

Д. Грабовац, *Liber Latinus*, 1988.

Оксфордска историја римског света, група аутора, Београд, 1999.

Јован Ђорђевић, *Латинско-српски речник*, Београд 1997 (репринт)

Увод у лингвистику

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Упис у први семестар студијског програма

Циљ предмета: Овладавање основним знањима о језику и науци о језику.

Исход предмета: Студент је усвојио основна знања о језику као систему знакова и као основном човековом комуникацијском средству, као и основна знања о лингвистици као науци о језику. Оспособљен је да се користи основном лингвистичком литературом.

Садржај предмета

Теоријска настава: 1. Лингвистика и филологија. 2. Језик: језичка способност, језичко знање, употреба језика – дефиниције језика – постанак и развитак језика – класификације језика. 3. Језик као семиолошка појава. 4. Језички систем: нивои језика и нивои лингвистичке анализе. 5. Комуникација: елементи комуникацијског процеса – језик као основни комуникацијски код – функције језика – говорни чинови и конверзациони принципи – нејезички комуникацијски кодови – граматика друштвеног статуса. 6. Писмо: историјат писма – правопис и правописни принципи – говорни и писани језик – елементарна и функционална писменост. 7. Језик – култура – друштво. 8. Језик – мишљење – когниција. 9. Усвајање језика – говорни поремећаји. 10. Језичка политика – планирање језика – раслојавање језика – стандардни језик.

Практична настава: Студенти стичу увид у основну (опше)лингвистичку литературу на основу које припремају предиспитни тест.

Литература

Уџбеници (комплементарни):

Radovanović, Milorad 1986² / 2003³. *Sociolingvistika*. [Poglavlja: I-IX, 13-197.] Novi Sad: Dnevnik, Književna zajednica Novog Sada / Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Radovanović, Milorad 1997. *Spisi iz kontekstualne lingvistike* [Poglavlje II: *Filologija, retorika, lingvistika* – tekstovi: *Filologija i lingvistika*, 79-107, i *Retorika: Verbalna i neverbalna komunikacija*, 108-128.] Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Литература за рад на часовима семинара две библиографске јединице по избору:

Bugarski, Ranko 1984². *Jezik i lingvistika*. [Poglavlja: *Lingvistička tipologija*, 62-91. *Jezičke univerzalije*, 92-130. *Jezička relativnost*, 131-184.] Beograd: Nolit (Biblioteka sazvežđa).

Bugarski, Ranko 1983². *Lingvistika o čoveku*. [Drugi deo: *Aspekti jezika*, 147–229.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek).

Bugarski, Ranko 1986. *Jezik u društvu*. [Poglavlja: I–II, 15-70. III–VII, 71–236.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek).

Бугарски, Ранко 1993. *Језици*. Нови Сад: Матица српска (Библиотека Свезнање). [/ Bugarski, Ranko. 1997. *Jezici*. Sabrana dela Ranka Bugarskog, knj. 9. Beograd: Biblioteka XX vek.]

Бугарски, Ранко 1996. *Писмо*. Нови Сад: Матица српска (Библиотека Свезнање). [/ Bugarski, Ranko, *Pismo*. Sabrana dela Ranka Bugarskog, knj. 10. Beograd: Biblioteka XX vek.]

Bugarski, Ranko 2001. *Lica jezika*. Beograd: Biblioteka XX vek.

Bugarski, Ranko 2002. *Nova lica jezika. Sociolingvističke teme*. Beograd: Biblioteka XX vek.

Bugarski, Ranko 2003¹/2006². *Žargon. Lingvistička studija*. Beograd: Biblioteka XX vek.

Bugarski, Ranko 2005. *Jezik i kultura*. Beograd: XX vek.

Bugarski, Ranko 2009. *Evropa u jeziku*. Beograd: XX vek.

Giro, Pjer 1983². *Semiologija*, Beograd: BIGZ (Biblioteka XX vek).

Kalve, Luj-Žan 1995. *Rat među jezicima. Jezičke politike*. Beograd (Biblioteka XX vek).

Kristal, Dejvid 2003. *Smrt jezika*. Beograd: Biblioteka XX vek.

Moris, Dezmond 2005. *Goli majmun*. Niš: Zograf.

Moris, Dezmond 2005. *Otkrivanje čoveka. Vodič kroz govor tela*. Niš: Zograf.

Hol, Edvard 1976. *Nemi jezik*. Beograd: BIGZ (Biblioteka XX vek).

Пипер, Предраг 1998. *Увод у славистику 1*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Radovanović, Milorad 2004. *Planiranje jezika i drugi spisi*. Novi Sad, Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Škiljan, Dubravko 1998. *Javni jezik*. Beograd: Biblioteka XX vek.

Увод у историју лингвистике

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из Увода у лингвистику

Циљ предмета: Овладавање основним знањима о историји науке о језику

Исход предмета: Студент је усвојио основна знања о историји лингвистике као науке о језику – теоријским правцима и школама од древних граматичарских традиција до савремених лингвистичких праваца. Оспособљен је да се користи основном литературом о историји лингвистике.

Садржај предмета

Теоријска настава: 1. Античко доба – Грчка и Индија. 2. Од Римљана до 18. века. 3. Наука о језику у 19. веку. 3.1. Компаратисти. 3.2. Младограматичари. 3.3. Биолошки натурализам. 3.4. Вилхелм фон Хумболт. 3.5. Бодуен де Куртене. 4. Наука о језику у 20. веку. 4.1. Структурална лингвистика. 4.2.1 Фердинанд де Сосир и Женевска школа. 4.2.2. Роман Јакобсон и Прашка школа. 4.2.3. Луис Хјелмслев и Копенхашка школа. 4.2.4. Амерички структурализам. 4.2. Генеративна лингвистика – Ноам Чомски. 4.3. Контекстуална (/интердисциплинарна) лингвистика. 4.3.1. Антропололингвистика. 4.3.2. Психоллингвистика. 4.3.3. Социоллингвистика. 4.3.4. Прагматика. 4.4 Когнитивна лингвистика.

Практична настава: Студенти стичу увид у основну литературу из историје лингвистике на основу које припремају предиспитни тест.

Литература

Уџбеник:

Ivić, Milka. 2001⁹. *Pravci u lingvistici*. [Samo poglavlja i odeljci koji se odnose na teme predviđene programom i dodatak "Lingvistika u devedesetim godinama".] Beograd (Biblioteka XX vek).

Литература за рад на часовима семинара две библиографске јединице по избору:

Bugarski, Ranko. 1984². *Jezik i lingvistika*. [Poglavlje: *Jezik i jezici u istoriji lingvistike*, 23-61.] Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa").

Bugarski, Ranko. 1983². *Lingvistika o čoveku*. [Prvi deo: *Lingvistički pravci*, 11–143.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek).

Bugarski, Ranko. 1986. *Jezik u društvu*. [Poglavlja: VIII-X, 237–308.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek).

De Sosir, Ferdinand. 1977². *Opšta lingvistika*, Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa"). [/ 1996 Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.]

Jakobson, Roman. 1966. *Lingvistika i poetika*. Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa").

Јакобсон, Роман. 1986. *Шест предавања о звуку и значењу*. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада.

Kaler, Džonatan. 1980. *Sosir. Osnivač moderne lingvistike*. Beograd: BIGZ (Biblioteka XX vek).

Lajons, Džon. 1974. *Lingvistička revolucija Noama Čomskog*, Beograd: Duga (Biblioteka XX vek).

Munen, Žorž. 1996. *Istorija lingvistike. Od početaka do XX veka*. Beograd (Biblioteka XX vek).

Ostin, Džon. L. 1995. *Kako delovati rečima. Predavanja na Harvardu 1955. godine*. Uredili: Dž. O. Armson, Marina Zbisa. Novi Sad: Matica srpska (Biblioteka "Korist i razonoda").

Sapir, Edvard. 1992. *Jezik*. Novi Sad: Dnevnik (Biblioteka "Studije").

Čomski, Noam. 1979². *Gramatika i um*. Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa").

РАЗВОЈНА ПСИХОЛОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, значајем детињства као развојног раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развоју појединих психичких функција.

Исход предмета: Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама деце и за узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са децом.

Садржај предмета

Теоријска настава – Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса.

Практична настава, вежбе – Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

1. Јерковић, И., Зотовић, М. (2010). Развојна психологија. Нови Сад: Футура публикације.

ПЕДАГОШКА ПСИХОЛОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: а) Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања; б) оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у будућем наставничком раду

Исход предмета: Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- примени сазнања из психологије учења и образовања како би повећао ефикасност педагошких интервенција
- сарађује са школском психолошком службом у изради и реализацији плана индивидуалних и групних психолошких интервенција у образовању

Садржај предмета

Теоријска настава –

- Предмет, карактеристике и улога савремене педагошке психологије
- Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси
- Учење као процес: плато и флукуације у учењу; трансфер учења
- Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси
- Когнитивни способности као детерминанте школског постигнућа
- Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту; саморегулисано учење
- Релације особина личности и школског постигнућа
- Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине
- Улоге наставника; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије
- Тешкоће у учењу: дислексја, дисграфија, поремећаји рачунања, хиперактивносторављање
- Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања

Практична настава, вежбе – Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb,
- Grgin, T. (2004). *Edukacijska psihologija*, Naklada „Slap“, Jastrebarsko
- Zarevski, P. (2002). *Psihologija pamćenja i učenja*, „Naklada Slap“, Jastrebarsko
- Вучић, Л. *Педагошка психологија*, Београд: Друштво психолога Србије (више издања)

ИНТЕРАКТИВНА ПЕДАГОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: Увођење студената у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Упознавање са темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Подстицање развоја педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Припремање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.

Исход предмета: Познавање и разумевање темељних педагошких појмова и начела педагошког рада; Развијеност педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за успешно педагошко деловање; Оспособљеност за (само)рефлексију и (само)евалуацију и критички приступ педагошком раду и појавама.

Садржај предмета

Теоријска настава – Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова парадигма у образовању (конструктивизам као теоријско полазиште интерактивне педагогије); Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у васпитно-образовној институцији; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Педагошке компетенције наставника; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Интерактивно учење; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса.

Практична настава, вежбе – У раду семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада.

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

1. Роедерс, П. (2003). *Интерактивна настава: динамике ефикасног учења и наставе*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета.
2. Кнежевић-Флорић, О. (приредила) (2006). *Интерактивна педагогија*. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине
3. Големан, Д. (2001). *Емоционална интелигенција*. Београд: Чигоја штампа;; 3. Милутиновић, Ј. (2011). *Алтернативе у теорији и пракси савременог образовања: пут ка квалитетном образовању*. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Вршац: Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов”;

Теорија књижевности 1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета

Овладања основним појмовима науке о књижевности.

Исход предмета

Студент стечена знања може да примени у практичном раду на тексту.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам књижевности. Наука о књижевности, њени делови и међуоднос: Теорија књижевности, књижевна историја и књижева критика. Делови Теорије књижевности: теорија књижевних родова и врста, стилистика, версификација, методологија. Теорија књижевних рова и врста. Класификација: Епика, лирика, драма. Усмено и писано. Мешовити и прелазни облици: епско-лирске врсте и књижевно-научне. Стилистика: дефиниције стила. Класификација и обрада стилских језичких средстава. Језичка средства са пренесеним значењем. Р. Јакобсон: метафорични и метонимијски пол. Теорија комуникације.

Практична настава:

Рад на текстовима према програму.

Литература

Н. Грдинић, *Теорија књижевности I*, скрипте у електронском облику.

Б. Томашевски, (1972) *Теорија књижевности*, Београд

Увод у књижевност, (1986) ур. Шкроб/Стамаћ, Загреб

Речник књижевних термина (2002) Београд Ур. Д. Живковић.

Теорија књижевности 2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из Теорије књижевности 1

Циљ предмета

Овладавања основним појмовима науке о књижевности

Исход предмета

Студент стечена знања може да примени у практичном раду на тексту.

Садржај предмета

Теоријска настава

Појам ритма. Стих и проза, мешовити и прелазни облици. Версификацијски системи. Најчешће врсте стихова у руској књижевности у хронолошком поретку од средњег века до данас. Методологија. Платонова теорија уметности. Аристотел: Поетика и Хорације: Арс поетика; средњовековна теорија четворослојног читања и појам апофатизма; Ренесансне расправе између Платонове идеје и Аристотеловог миметизма. Барок: ингенио, акутеца, кончето, зачудност. Позитивизам и антипозитивистичка побуна. Руска формална школа. Структурализам и совјетска структурално семиотичка учења. М. Бахтин: теорија дијалога. Савремена струјања: деконструкција, студиј културе, постколонијална критика, имагологија, феминистичка критика, културни материјализам и нови историзам.

Практична настава:

Рад на тексту

Литература

Н. Грдинић, *Теорија књижевности II*, скрипта у електронском облику

Џ. Калер (2009) *Теорија књижевности, Сасвим кратак увод*, Београд

Стефан Сантер-Саркани (2001) *Теорија књижевности*, Београд

Стандардни српски језик: морфосинтакса

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета: Овладавање морфосинтаксичком нормом српског језика.

Исход предмета: Оспособљавање за писање граматички исправног текста.

Садржај предмета

Теоријска настава: 1. Увод у морфосинтаксу: општа обележја граматичког система српског језика. 1.1. Реч као морфосинтаксичка јединица; синтагма, предлошко-падежна конструкција. 2. Категоријалне и функционалне карактеристике именица. 3. Систем заменичких речи. 4. Предлошке конструкције. 5. Бројеви и бројне конструкције. 6. Конгруенција на нивоу синтагме и реченице. 7. Категоријална обележја придева. 8. Атрибутске именичке синтагме. 9. Системи падежа с прилошким значењем. 10. Падежи субјекта и објекта. 11. Категоријална обележја глагола. 11. 1. Глаголски системи (за време, начин). 11.2. Нелични глаголски облици. 12. Рекција глагола, именица и придева. 13. Непроменљиве врсте речи.

Практична настава (вежбе): Обрада категоријалних обележја речи на примерима из новинских текстова.

Литература:

- Станојчић Ж, Поповић Љ. *Граматика српског језика*. Београд, Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Завод за издавање уџбеника, 1992.
- Клајн И. *Граматика српског језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2005.
- Мразовић П. *Граматика српског језика за странце*. Нови Сад, Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009.
- Станојчић Ж.С. *Граматика српског књижевног језика*. Београд: Креативни центар, 2010.